

APUNTAMENTOS BIOGRÁFICOS DE ENRIQUE CASANOVA

Vázquez Castro, Chelo
cvcastro@edu.xunta.es

Licenciada en Ciencias da Educación (esp. Pedagogía).
Profesora de Ensino Primario no CEIP de Nadela.

Outeiro Iglesias, Mario
marioouteiro@edu.xunta.es

Enxeñeiro Técnico Industrial (esp. en Química Industrial) e Enxeñeiro Químico.
Profesor de Ensino Secundario (esp. de Tecnoloxía) no CPI de Cervantes.

Na memoria de Xosé Enrique Casanova Sánchez,
bo e xeneroso!

RESUMO

Este artigo trata de compartir, fundamentalmente con todos/as os/as corgueses/as, os trazos vitais dunha persoa humilde, coherente, apaixonada nos seus ideais, íntegra e desinteresada que destacou en numerosos ámbitos non só a nivel municipal, senón tamén a nivel comarcal, pola súa dedicación ao monte galego, á política, ao sindicalismo e ao asociacionismo de toda índole. Unha persoa que antepuxo sempre os intereses de Galiza e dos/as galegos/as aos seus propios, que tiña os pés na terra como as árbores autóctonas que polo seu traballo protexía, pero a “ialma” no bico do Mostallar para enxergar sen miopía a súa Itaca.

Sen ser do Corgo, non existen moitas persoas que levaran o concello tan dentro de si coma el. Dende que se asentou na chaira corguesa non parou ata coñecer o último recuncho, do Muíño de Andrés a Reconco, e do Castro de Vigo a Chamoso, e a súa implicación foi medrando co coñecemento dos múltiples problemas estruturais do noso concello pero tamén dos pequenos e grandes problemas que afectan á súa veciñanza. É por iso que era de xustiza reclamar, cando se cumpría un ano do seu falecemento, o título de Fillo adoptivo para unha persoa que o deu todo en vida sen reclamar absolutamente nada a cambio.

PALABRAS CLAVE

Xosé Enrique Casanova Sánchez, Quique Casanova, Galiza, BNG, CIG, nacionalismo, sindicalismo, monte, axente forestal, Arumes, Centro de Estudos do Corgo, Corga, galego.

1 LIMIAR

Cando afrontamos a escrita deste escrito sabíamos que a tarefa sería dura. Que difícil é escribir de xeito obxectivo dunha persoa coa que estivemos tan ligados sentimentalmente! Por unha banda

...un home de verdadeira fe nos ideais que predica e con coraxe para remediar as desventuras do pobo...
Castelao (Adro do Sempre en Galiza)

esta proximidade facilitounos o acceso a un sen fin de documentación e persoas que coñecían a Quique e que polo tanto tiñan moito que aportar. Por outra, mergullarnos na vida dunha persoa tan importante para nós cando apenas hai un ano do seu falecemento foi moi duro á vez que catártico.

É triste que moitas homenaxes veñan cando unha persoa nos deixa e non en vida. No caso de Enrique isto aconteceu porque ademais de deixarnos pronto nunca gustou de recoñecementos cara a súa persoa; mais o seu carácter humilde e agradecido levouno a participar e promover numerosas homenaxes (en vida) a moitos dos seus achegados. Trátase con este artigo de poñer en valor a unha das persoas máis importantes do concello a nivel profesional político, social e humano das últimas décadas, exemplo, sen dúbida algunha, para as vindeiras xeracións.

2 ENRIQUE, CASANOVA, QUIQUE; A PERSOA

Todas as persoas alicerzamos a nosa personalidade na infancia, por iso toca comezar este artigo biográfico polas primeiras etapas de Quique, conscientes das fortes pegadas que este período tivo na súa vida. Non esquecemos tampouco o punto de vista máis persoal xa que todas as figuras públicas coherentes teñen que ter un paralelismo entre o que fan e o que din, como é o caso.

2.1 NACEMENTO E INFANCIA

Xosé Enrique Casanova Sánchez naceu en Lugo, no barrio da Piringalla, o 2 de xuño de 1958 (na súa partida de nacemento aparece José mais non dubidaría en galeguizar o nome, máis adiante, froito dunha coherencia que o envolvería toda a súa vida). Fillo de José María Casanova Cabado e de Carmen Sánchez Fernández foi o terceiro, e

último, dos irmáns (José Manuel e Carmen). Viviu na casa natal ata os dous anos para trasladarse á montaña de Lugo (por motivos laborais de seu pai), primeiro a Estremar (Cervantes), onde estaría ata os catro anos, e despois a Rao (Navia de Suarna) ata os cinco.

Foto 2.1.1. Foto de estudo

Escolarizouse en Quindous (Cervantes), onde estivo pouco tempo, pasando despois ao concello de Lugo, primeiro para a escola de Teixeira e despois para Rubiás, lugar onde os seu pais construírían a súa residencia definitiva (e onde hoxe xacen os seus restos). Aos 10 anos marchou estudar a León, ao Instituto Padre Silva (Maristas), facendo o Ingreso e o Bacharelato elemental ata os 13 anos. Logo veu para o Seminario de Lugo onde estudou 5º e 6º de Bacharelato. Ao non rematar 6º, matriculouse no Instituto Masculino (actual IES Lucus Augusti) no seguinte curso (quedándolle pendentes 2 materias).

Foto 2.1.2. Enrique nos Maristas
(segundo, comezando pola dereita, na primeira fila)

A súa infancia estivo marcada pois por uns fondos lazos familiares e pola profesión non só de seu pai senón de moitos dos membros da súa familia materna. Traballo que mamaría dende novo e que desenvolvería toda a súa vida cunha profesionalidade e un rigor extraordinarios ata converterse nun referente para os seus compañeiros, como veremos máis adiante. Pero a súa infancia tamén estivo marcada polo prematuro falecemento de seu pai cando tan só tiña 15 anos, extremo que o libraría dun servizo militar que nada aportou a dúcias de miles de galegos.

Foto 2.1.3. Na voda da súa irmá
(o neno con camisa branca da primeira fila)

A súa afección máis importante era a lectura, devorando todo canto libro estaba ao seu alcance, especialmente daquilo relacionado co medio natural. Era inquedo, destemido, bromista, simpático, xeneroso, voluntario, arroutado, afectivo e sobre todo nobre. Unha das etapas máis fermosas da súa vida pasounas na casa de González en Rao e máis tarde na do Muxo en Navia (xa aprobada a oposición) integrándose na casa como se for a súa familia.

Naquela época tivo un gran accidente co coche. Desprazárase a Lugo, por piñeiros ao viveiro, e antes de chegar a Becerreá botárase fóra da estrada caendo preto do río. Ninguén o viu nin o socorreu ata que pasou o coche de liña, estando preso dun pé durante varias horas. Afortunadamente Enrique era unha persoa dunha natureza moi forte e sobre todo cun carácter moi optimista que lle axudaría a superar varios meses de dolorosa recuperación.

Foto 2.1.4. En Rao no verán de 1979

2.2 ESTUDOS

Como indicamos no apartado anterior, Enrique realizou os estudos primarios nas escolas unitarias de Quindous, Teixeira e Rubiás e os secundarios nos Maristas de León, no Seminario de Lugo e no actual IES Lucus Augusti. Mais a súa formación non rematou aí pola fonda inquedaanza que sempre tivo por manterse ao día, especialmente en aqueles temas máis relacionados co mundo forestal, natural e medioambiental.

Foto 2.2.1. Orla da Escola de Capataces Forestais de Lourizán (cuarto, comezando pola dereita, na primeira fila)

De adulto realizou os estudos de Capataz Forestal na Escola de Lourizán (Pontevedra), durante os cursos 1976/77 e 1977/78. No ano 1978 oposita a Axente Forestal obtendo o nº 1 de Galiza e nº 2 a nivel estatal (Anexo I). Posteriormente decide rematar o bacharelato (no seu momento quedáranlle dúas materias de sexto) no INGABAD de Lugo a costa de moito sacrificio, xa que caducara o período (dez anos) para rematar a devandita etapa. Polo mesmo, tivo que cursar dous anos completos, 2º de BUP no curso 1988/89 e 3º de BUP no curso 1989/90, acadando unhas notas excelentes, agás en dúas materias (outra vez) que as sacou no curso seguinte 1990/91. A súa intención era continuar estudos na UNED relacionados co forestal e/ou medio ambiente, pero nese intre a universidade a distancia non posuía titulacións dese ámbito.

No ano 2002 presentouse a un exame de validación para obter o 2º grao de FP, con nomenclatura nova, do seu título de Axente Forestal (Axente Facultativo Medioambiental da Xunta de Galicia), quedando entre os 5 primeiros de toda Galiza.

A preocupación por estar ao día en todo o que rodeaba ao seu traballo levouno a obter todos os carnés de conducir (camión, camión con remolque, autobús, transporte de cargas perigosas...) e a realizar unha intensa formación continua. Todos os anos asistía a cursos e xornadas de formación relacionadas coa súa profesión; incluso no período estival, aproveitaba días de vacacións para matricularse en cursos de verán das universidades galegas. Sempre procurou ter abundosa formación en materia legal debido aos constantes cambios legislativos que afectaban ao sector forestal, co fin de dar información rigorosa aos distintos usuarios (proprietarios, empresarios...).

Como concelleiro e político activo tamén procurou ter formación a través de distintos cursos e xornadas sobre política municipal ou sobre distintos aspectos de interese para a cidadanía (tarifas eléctricas, enerxías renovábeis, financiamento local...).

2.3 CASAMENTO

Quique coñeceu de moi novo á que sería a súa compañeira, María Consuelo Vázquez Castro, Chelo, cando tiña 17 anos (e ela 15) ao pertencer ao mesmo círculo de amizades. Comezaron a saír

cando Quique marchou a Lourizán polo que a súa relación durante tempo, como moitas outras a distancia, mantívose con regularidade por vía postal. Cando Enrique marchou a traballar a Rao comezaron a verse con certa regularidade e uns anos despois decidiron dar o paso máis importante das súas vidas.

Foto 2.3.1. Foto da voda

Casaron en Labio, o 4 de outubro de 1986, cando el tiña 28 e ela 26 anos. Primeiro residiron no barrio lucense de Sanfiz, durante dous anos; logo viñeron para Laxosa (O Corgo), algo máis de dous anos, para afincar e construír o seu fogar definitivo no lugar do Val de Gomeán, onde residiron durante 25 anos, dos 30 que estiveron casados.

Cando casaron, Quique veu trasladado de Navia de Suarna para Sobrado do Picato (Baralla), mentres que Chelo traballaba de interina do SERGAS en Lugo. Pouco despois adquiriu a praza de Axente Facultativo Territorial da zona centro (Lugo e concellos da contorna) con tan só 36 anos. Pero o traballo de Chelo volveunos a separar temporalmente, primeiro por ter praza no Hospital de Burela e despois ao aprobar as oposicións de

Foto 2.3.2. Enrique e Chelo na primeira comunión do seu afillado

mestra onde tivo que traballar como primeiro destino na Pobra do Caramiñal. Mais a distancia nunca foi problema para que tanto un coma o outro se desprazaran nos días libres. Os seus destinos, como funcionarios achegáronse nos últimos 15 anos o suficiente para compartir o seu fogar do Val a diario.

2.4 AFECCIÓNS

Unha das afeccións coas que máis gozaba Quique, xa dende neno, era a lectura. Tiña un bo dominio da literatura galega do século XX, especialmente de novela, pero gozaba tamén de ensaios e por suposto daqueles libros relacionados co medio ambiente e a natureza.

As viaxes, foron outra das súas grandes paixóns. Tiña unha curiosidade infinita, co que era moi difícil planificar unha viaxe con el. Cando chegaba a un punto concreto do percorrido dificilmente se conformaba co que vía querendo ir máis aló e desexando coñecer todo o que vía de interese dende alí.

Coa súa compañeira, Chelo, percorreu todos os recunchos da Península Ibérica (ciudades, parques naturais, vilas...), as Illas Canarias (agás Lanzarote), as Baleares e Madeira. Estiveron no

Foto 2.4.1. De viaxe en Estambul

norte de Africa (Casablanca, Fez, Essaouira, Túnez...), en Alemaña (Múnic, Bremen, Berlín, Potsdam) e en moitas cidades europeas (París, Praga, Viena, Budapest, Estambul...).

Outra das súas afeccións eran as serras orientais de Galiza. Tiña a necesidade de ir periodicamente á montaña e máis concretamente aos Ancares e ao Courel. Enrique subiu a todos os tesos e camiñou por todos os carreiros. No Caurel tiña devoción por toda a zona da Seara, como tamén por Rao e Fulgueira de Aigas nos Ancares. Sempre dicía que na súa xubilación tería unha casa en Aigas, incluso xa lle tiña o ollo botado a unha na que estivera vivindo cando traballou en Navia de Suarna.

Traballar na horta, coidar as súas árbores e o gando miúdo era outro dos seus divertimentos cando estaba na súa casa do Val de Gomeán; era un labrego pouco experimentado pero moi disposto a aprender!

Foto 2.4.2. Quique nos Ancares

3 O MONTE, A SÚA VIDA

O monte foi algo máis que unha profesión para el, foi a súa vida. Mamouno de pequeno, dentro dunha familia con clara vocación forestal, exercendo o seu traballo con rigor e responsabilidade durante catro décadas.

3.1 UNHA HISTORIA FAMILIAR

O seu avó, Alfredo Sánchez, veu trasladado a Lugo, dende Ourense (terra natal de súa nai), polo ano 1927 aproximadamente, para desempeñar un cargo dentro da Administración Forestal de Lugo, realizándose nesa época a construción da casa forestal do Veral, hoxe aula da natureza. Logo seguiron a mesma profesión os seus tíos Alfredo e Emilio Sánchez Fernández, o seu pai José María Casanova Cabado, o seu irmán José Manuel Casanova e o seu curmán Alfredo Sánchez.

É obvio que dende pequeno viviu na súa contorna unha relación de protección, coidado e defensa do medio ambiente, diferente a dos rapaces da súa idade, pola profesión que desenvolvían membros da súa familia. Vocación, máis que profesión, que Quique desenvolveu toda a súa vida, dende os dezaseis anos que comezou a traballar de emisorista na oficina do ICONA, pasando por todas as categorías ata chegar a Axente Territorial.

Foto 3.1.1. No parque móbil da Escola de Lourizán

3.2 CATRO DÉCADAS DE SERVIZO ACTIVO

A continuación pasamos a debullar cronoloxicamente os máis de corenta anos de relación laboral de Enrique co monte galego:

- Aos 16 anos, durante a época de estudante, traballou na campaña de verán de emisorista do ICONA (Instituto Nacional de Conservación da

Natureza) do Ministerio de Agricultura. O mesmo fixo un ano despois, cando tiña 17 anos. Nas vacacións de inverno traballaba como peón forestal.

- Aos 18 anos foise para a Escola de Capataces Forestais de Lourizán (Pontevedra); como era a única do noroeste, viñan alumnos de diversas zonas de España cos que mantivo unha intensa relación persoal toda a súa vida. Como había prazas limitadas, tivo que facer exame de ingreso na Escola.
- Recén cumpridos os 20 anos aproba a oposición de Axente Forestal obtendo o posto número 1 de Galiza e o número 2 de España na súa convocatoria con 28,20 puntos, sendo un dos axentes forestais máis novos de todo o Estado (Resolución 30686 do Instituto Nacional de Conservación da Natureza, publicado no BOE nº 303).
- Á espera de tomar posesión da súa praza, pide traballo na Delegación de Agricultura de Lugo e traballa como capataz dunha brigada en Navia de Suarna.
- O día 31 de maio de 1979, toma posesión de Axente Forestal, destinado a Rao, concello de Navia de Suarna (Real Decreto 707, do 5 de abril de 1979, publicado no BOE nº 83).

Foto 3.2.1. Carné de Axente Forestal do ICONA

- O 15 de marzo de 1985 pasa, por concurso de traslados, de Navia a Sobrado de Picato (Baralla).
- Por resolución do concurso de traslados do 14 de maio de 1990 da Consellería de Agricultura (DOG do 27 de agosto de 1990), pasa ao concello de O Corgo (nivel 16, Axente Zonal).
- Por resolución do concurso de traslados do 21 de xullo de 1994 (DOG do 22 de xullo de 1994) pasa á localidade de Lugo (nivel 18, Axente Territorial). Toma posesión o 1 de setembro de 1994.

Foto 3.2.2. Enrique en Foresgal (2007)

- Coa creación dos Distritos Forestais, pasa a cubrir o 3 de xaneiro de 2000 o posto de Axente Territorial do Distrito Forestal IX (Lugo-Sarria) na demarcación de Lugo.

Como resumo, Enrique prestou servizos nos seguintes corpos ou escalas:

- Garda do ICONA: do 31/05/1979 ao 25/03/1991.
- Auxiliar Técnico da Xunta de Galiza (Axente forestal): do 26/03/1991 ao 13/12/2007.

Foto 3.2.3. Plantación de árbores autóctonas na Vaqueriza (2006)

- Corpo de Axudantes Facultativos da Xunta de Galicia, escala de Axentes Facultativos Medioambientais: do 14/12/2007 ao 27/06/2015.

Segundo os seus compañeiros de traballo, Quique foi unha persoa entregada ao monte, cercano coas persoas que traballaba e cos administrados, optimista e xeneroso por natureza e un “currante nato” (sempre dicía que sen traballar non se podía conseguir nada, e era o primeiro en poñerse mans á obra).

3.3 A ACTUAL LEI DE MONTES

A Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia supuxo un grave problema para o país dende a óptica dunha persoa que coñecía o sector perfectamente. Esta foi a súa última gran batalla a nivel político-laboral promovendo xornadas informativas por toda a provincia destinadas aos/as representantes das Comunidades de Montes Veciñais en Man Común pero tamén para propietarios/as a título individual. Participou en varias mobilizacións de protesta contra a aplicación dunha lei nefasta para o noso monte e morreu coa idea de crear un grupo de traballo para poñer as bases nunha nova lei de montes (con representantes da xudicatura, enxeñeiros de montes, axentes forestais,...).

Foto 3.3.1. Enrique nunha avinza entre montes do Corgo e Castroverde

Participou activamente nas protestas da Alianza por un Medio Rural Galego Vivo, integrada por ADEGA, CIG, ORGACMM e FRUGA, xa que a lei supoñía un importante retroceso para o desenvolvemento rural do noso país dende unha

perspectiva integral. Trátase dunha norma fortemente regresiva que non se adapta á realidade do noso territorio e que pretende desmontar a protección do monte veciñal, introducir ferramentas especulativas ao gusto da gran industria forestal e enerxética, e rebaixar a capacidade de intervención da administración para deixar nas mans dos mercados a xestión do monte.

Segundo a Alianza esta nova lei de montes non é unha lei de carácter integral, a pesar da importancia do monte na vertebración social e territorial do país, ao faltar conexións con aspectos agrarios, sociais e ambientais. Esquece aspectos novidosos para a xestión do monte como a participación pública efectiva (máis aló do trámite de consulta), a custodia do territorio, a multifuncionalidade. Tampouco aparecen temas fundamentais que deberían incorporarse na xestión do monte como os valores culturais, etnográficos, paisaxísticos, a restauración de terreos queimados, os vieiros ecolóxicos, a conservación dos hábitats e especies ameazadas, a prevención de pragas e doenzas, etc. Fican esquecidas e sen solución o abandono da xestión e a estrutura minifundista da propiedade; ao apostar por unha única ferramenta, as SOFOR, das que non existe ningunha en funcionamento despois de varios anos da súa entrada en vigor.

Un dos aspectos máis graves desta nova lei é a modificación que pola porta de atrás fai da 3/2007 Lei de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais (aprobada polo goberno bipartito e impulsada polo BNG) que queda practicamente baleira de contido. Sen unha base técnica que o xustifique (como indica o informe do Consello Económico e Social), diminúense as distancias de salvagarda da vexetación ás vivendas; redúcense os anos nos que se limita o aproveitamento dos terreos queimados; elimínase o mosaico de parcelas e a prohibición de establecer masas monoespecíficas de máis de 25 e 50 hectáreas continuas; ábrese de novo a posibilidade de forestar terras agrarias; desvíase cara os concellos parte das responsabilidades de control...

4 O COMPROMISO POLÍTICO

Se tivéssemos que resumir nunha frase a actividade pública de Enrique fariámolo dicindo que era un “animal político”. Cunha ideoloxía de esquerdas e nacionalista, militou activamente

Foto 4.1. Manifestación en Compostela

animando a moitas outras persoas a agarrar con firmeza a súa bandeira política. A defensa do noso, coa convicción de que ninguén quedase atrás por motivos económicos, foi a senda que escolleu e axudou a construír dende a súa mocidade.

4.1 UN NACIONALISTA MILITANTE

Enrique toma consciencia política a unha idade temperá militando activamente dende o ano 1988 en Esquerda Galega, liderada por Camilo Nogueira, e despois no Bloque Nacionalista Galego (onde se integraría EG). Ben como militante de base, ou como cargo orgánico do BNG participaría de xeito intenso en todas as campañas, protestas, actos informativos e xuntanzas con estrita fidelidade aos seus ideais e á súa organización.

Como militante corgués pertencía á comarca Lugo-Centro (a máis grandes das tres que conforman a provincia de Lugo), sendo membro tanto da Executiva Comarcal, como do Consello Comarcal en varias etapas, aínda que era máis

Foto 4.1.1. Reunión da Executiva Comarcal do BNG

entusiasta do traballo de campo e da acción política directa que de formar parte dos órganos dirixentes. Participou en todas as asembleas locais, comarcais e nacionais, en varios grupos de traballo e foi membro da candidatura do BNG nas eleccións galegas do 1997.

Foto 4.1.2. Con Ana Miranda na campaña das europeas de 2009

Consciente de que a mellor maneira de mudar as cousas era formando parte activa das institucións, Enrique implicábase ao cento por cento en todas as campañas electorais dende as municipais e autonómicas ata as xerais e europeas (onde Galiza se xogou sempre dispor unha forza política propia que defendese os sectores produtivos do país, os sinais de identidade, as políticas sociais...).

4.2 O BNG DO CORGO

A mediados dos noventa Enrique comeza a participar de xeito intenso na agrupación local do Corgo xogando un papel fulcral na crise interna de finais da década, cando o BNG cogobernou (mandato 1995-1999) coa CNG no concello do Corgo e rematou por ser expulsado o seu cabeza de lista. Foi nese momento de debilidade organizativa cando Enrique asumiu liderar o proxecto nacionalista a nivel local facendo un esforzo ímprobo para reorganizar e fortalecer a asemblea.

Ademais das tarefas organizativas afrontou encabezar as listas do BNG do Corgo nas eleccións do 1999, do 2003, e do 2007 (Anexo II), saíndo concelleiro nas tres ocasións (Anexo III). No 1999 acompañouno Xosé Lois Díaz López, no 2003 foi o único concelleiro nacionalista, mentres que no 2007 compartiu grupo municipal con Xurxo Xosé Rodríguez Lozano. Foi nesa lexislatura

cando anunciou que non encabezaría máis veces pero que estaría disposto a apoiar e a acompañar, no posto que se decidise, a un novo candidato/a. Deste xeito a asemblea local decidiu que o sucedese Mario Outeiro, tanto no 2011 como no 2015, eleccións nas que Enrique tivo un papel fundamental como número 2 das listas.

Foto 4.2.1. Mitin das eleccións locais de 2007

Nas eleccións do 2011 o BNG do Corgo tocou o seu teito electoral, converténdose na segunda forza política do concello con 3 de 11 concelleiros (formando tamén parte do Grupo Municipal Concha Cruz Pallares), baixando a 2 concelleiros nas do 2015. Tralo seu falecemento ocupou o seu posto de concelleiro a número 3 da lista do BNG, María Abuín Sanfiz. Quique sempre tivo un grande interese na integración da mocidade e de intentar equilibrar en xénero as candidaturas do BNG nas eleccións locais.

Foto 4.2.2. Presentación da candidatura nas eleccións locais do 2015

Como portavoz municipal trasladaba información á veciñanza mandando periodicamente boletíns a todas as casas e facendo actos informativos de diversa índole. Por suposto participou en todas as manifestacións convocadas na defensa dos intereses do concello (sector lácteo, cárnico, conversión do IES das Mercedes en CIFP...) e promoveu diversas recollidas de sinaturas, entre a que destaca a promovida contra o canon da auga da Lei de Augas de Galicia, na que se recolleron preto de mil apoios.

Foto 4.2.3 Acto informativo sobre a Lei de Dependencia

4.3 16 ANOS DE CONCELLEIRO

Enrique finou no inicio do quinto mandato, deixando atrás 16 anos de dedicación ao concello como membro da oposición. Durante todo este tempo fixo un traballo rigoroso de control ao equipo de goberno, afrontando esa tarefa de xeito construtivo e cun talante serio á vez que dialogante. Ao longo deste período Enrique loitou porque O Corgo tivese un PXOM que ordenase o territorio municipal deixando claro á veciñanza os usos dos seus terreos, sendo consciente de que a ausencia desta importante ferramenta trouxera consigo un éxodo masivo á capital provincial nas últimas dúas décadas. Por iso participou activamente en todas as comisións para o seu desenvolvemento e votou con responsabilidade a súa aprobación (sabendo que electoralmente era máis rendíbel o voto en contra).

No 2005 o BNG entra no goberno da Xunta de Galiza (ata o 2009) e é nese momento cando Enrique se ergue como intermediario útil entre as dúas institucións. Do mesmo xeito, dous anos máis tarde o BNG entra a gobernar a Deputación de Lugo (ata o 2016) facendo o mesmo papel. Enrique loitaría nestes dez anos por conquistar

Foto 4.3.1. Diante do Centro de día

melloras importantes para o concello do Corgo como a creación do polígono industrial, o centro de día, a construción de traídas de auga potable a diversos núcleos de poboación, o arranxo de prazas e espazos públicos, a rehabilitación de antigas escolas como locais sociais, a posta en valor do noso patrimonio (arranxo de fontes, iluminación e sinalización de pontes, sartegos...).

Foto 4.3.2. Inauguración do caseto do campo da feira de Gomeán

Como concelleiro soubo conxugar a firmeza na defensa dos intereses do Corgo dende unha óptica nacionalista, cunha magnífica relación persoal cos seus adversarios políticos, sendo respectado por todos/as os/as compañeiros/as pola súa integridade, a súa coherencia, o seu traballo e por realizar unha oposición nada demagóxica pero moi construtiva e leal co equipo de goberno.

Foto 4.3.3. Boletín do BNG do Corgo

5 CONCIENCIA DE CLASE, A CIG

Consciente dos grandes problemas da clase traballadora afiliouse á CIG (daquelas CXTG) o 1 de xaneiro de 1988 de xeito ininterrompido ata o seu falecemento. Pertencente á federación “Administración” foi delegado sindical durante moitos anos, sendo relevado por Anxo Moreno quen define ao seu compañeiro coas palabras que abaixo transcribimos:

Tócame a min, amigo, compañeiro no traballo, así como no mundo sindical dentro da CIG, escribir unhas liñas do paso de Enrique Casanova polo sindicalismo.

Non teño datas exactas do inicio de Enrique dentro do mundo da defensa dos traballadores, pero poderíamos estimar que foi arredor dos anos oitenta, na denominada CXTG, semente (en fusión con outras correntes sindicais nacionalistas como a INTG) da actual CIG. Foi unha persoa moi activa, implicada e disposta a loitar e defender os dereitos dos/as axentes forestais, sendo un referente

dentro do colectivo, persoa dura nas negociacións e na defensa dos temas laborais, pero á vez dialogante e coherente, sendo respectado nas determinacións que tomaba tanto polos cargos superiores como polos outros sindicatos. Pero non se conformaba con representar só ao seu grupo laboral de axentes, tamén estaba aberto a calquera reivindicación, defensa e axuda doutros colectivos e traballadores, sendo parte moi activa dentro da CIG, axudando moito ao espallamento do sindicalismo nacionalista de clase obreira.

Lembro a época que compartimos dentro da CIG, tanto como delegado, como despois cando pasei eu a facer eses labores sindicais, e sempre recordarei dúas expresións que definían á perfección o seu temperamento: "Para atrás nunca, nin para coller carreira" que viña a dicir que na loita sempre firme e sen retroceder, e a outra "tranquilidade" expresión usada cando se complicaban as cousas ou semellaban ter pouca saída, tratando de xerar confianza e tranquilidade na súa contorna.

Sendo difícil de resumir unha biografía tan intensa e coherente remato por dicir que foi un gran defensor do nacionalismo, dos traballadores, e sobre todo amigo dos seus.

Ata sempre Enrique!

Foto 5.1. Concentración de nais corguesas en contra da conversión do IES das Mercedes

6 UN CORGUÉS SOCIALMENTE ACTIVO

No ermo espazo asociacionista corgués Enrique decidiu xogar un papel clave. Dende a humildade, como se dunha formiguiña se tratar, construíu os cimentos dun frondoso espazo social que leva dado abondosos froitos e que mira ao futuro consciente da responsabilidade de non estragar tan fermosa obra.

6.1 A.C. ARUMES DO CORGO

Despois de madurar a idea durante tempo, no ano 2005 Quique decide crear unha asociación que traballe no ámbito da cultura no concello do Corgo. Enrique era consciente de que a proximidade do Corgo a Lugo e a enorme dispersión xeográfica do concello impedirían durante anos manter un tecido cultural vivo e activo no concello. El non formaría parte da primeira xunta directiva porque naquel intre era concelleiro do BNG no Corgo e non quería que iso fose unha barreira que impedise que xente de outras ideoloxías formaran parte dunha asociación que nacía coa vontade de acoller a todas as persoas que quixeran fomentar a cultura no Corgo, empregando como lingua vehicular o galego.

A asemblea fundacional realizaríase o 7 de outubro de 2005. A Asociación Cultural Arumes do Corgo nacía con sede na Antiga Escola de Gomeán cos seguintes fins:

- Dinamizar a vida sociocultural do concello organizando todo tipo de actividades sociais, formativas, culturais, lúdicas ou deportivas.
- Fomentar a participación e a colaboración da cidadanía servindo como foro de debate onde propoñer a posta en marcha de actividades que contribúan a mellorar a calidade de vida do noso concello e que resulten unha alternativa cultural ou de ocio.
- Estudio, recuperación e posta en valor do patrimonio artístico e etnográfico do concello, prestando especial atención á recuperación da tradición oral.
- Promoción da cultura e a lingua galegas en xeral.
- O estudo e resolución dos problemas comúns dos asociados relacionados coa vida social do concello.
- Cantas outras actividades lícitas sexan de interese do conxunto dos asociados.

Sendo a primeira directiva a seguinte:

Presidente: D. Xurxo Xosé Rodríguez Lozano
 Vicepresidenta: Dña. Mónica Pérez Paradelela
 Secretario: D. Mario Outeiro Iglesias
 Tesoureiro: D. Manuel Marqués Reija
 Vocal: D. Julio Fernando Rodríguez Gude

Foto 6.1.1. Realización do inventario de sartegos do Corgo

En setembro de 2008 Arumes adaptaba os seus estatutos ampliando o ámbito competencial a “socio-cultural e veciñal (mocidade, muller, terceira idade, deportiva e medioambiental)” e trasladando a súa sede ás Antigas Escolas do Corgo (hoxe Casa das Asociacións).

O 1 de outubro de 2011 celébrase unha Asemblea para renovar a Xunta Directiva. Nese intre, Enrique decide dar un paso ao fronte e é nomeado vocal nunha directiva que seguía presidindo Xurxo Xosé Rodríguez Lozano.

Foto 6.1.2. Quique nas Xornadas de Oficios Tradicionais dedicadas aos ferreiros

Ao longo dunha década de vida Arumes desenvolveu numerosas actividades. Unhas iríanse consolidado no tempo como as Xornadas de Patrimonio, nadas no verán de 2006 e centradas na Vía Romana XIX-XX do Itinerario de Antonino e que se repetirían nos veráns seguintes para analizar a variante do camiño francés que une con Lugo, os ríos, as casas grandes ou os castros. Créase a finais do 2007 o certame literario Terras de Chamoso (sendo a última delas a décima edición) que promove poesía e relato breve para todas as idades e que xa leva publicado en dous volumes os traballos gañadores das seis primeiras edicións. Nacen tamén as Xornadas de Oficios Tradicionais, en marzo de 2008, que en sucesivas edicións levaron ao Corgo demostracións en vivo, proxeccións e exposicións didácticas de materiais e ferramentas sobre o tecido, a cestería, a olaría, o traballo dos ferreiros, os/as traballadores/as da madeira e unha última centrada xa no traballo do liño. Aparece no 2009 a carreira popular Arumes do Corgo (sendo a última delas a oitava edición) e un club de lectura que trouxo ao Corgo a numerosas escritoras e escritores da literatura galega actual. Porén, Arumes tamén realizou distintas actividades formativas, saídas culturais, xornadas informativas, encontros entre asociacións, rutas de sendeirismo, actividades de promoción e defensa do patrimonio... así como a creación da Casa das Asociacións do Corgo. En todas elas participaría Quique de xeito moi activo.

6.1.3. Presentación da III Carreira Popular na Deputación de Lugo

Pero a importancia de Arumes non se pode circunscribir á actividade propia senón na influencia que tivo na creación de outras entidades a nivel local ou comarcal como a creación da Asociación Terras de Lugo (xestora dos fondos LEADER na comarca de Lugo) no 2008, a fundación do Centro de Estudos do Corgo no 2009 ou a constitución do club de atletismo Arumes-Área 10 no 2010.

6.2 CENTRO DE ESTUDOS DO CORGO

O incesante aumento de actividade de Arumes impedía afrontar de maneira seria e rigorosa o apartado c) dos seus fins estatutarios. É por iso que nunha asemblea ordinaria se decide crear outra entidade denominada Centro de Estudos do Corgo (CEC). Esta nacería o 28 de marzo de 2009, con sede nas Antigas Escolas do Corgo (hoxe Casa das Asociacións) e cos seguintes fins estatutarios:

- Promover diferentes estudos (patrimonio natural, material e inmaterial, arte, lingua e literatura, xeografía e historia, economía, sociedade e educación...) sobre o concello do Corgo.
- A divulgación dos estudos realizados entre os habitantes do concello.
- A formación dos/as socios/as e dos/as corgueses/as sobre as áreas de estudo a nivel supralocal.
- A defensa en xeral da cultura e da lingua de Galiza.

Sendo a súa primeira Xunta Directiva a que segue:

Presidenta: D^a. Mª Consuelo Vázquez Castro

Vicepresidente: D. Manuel Fernández López

Secretario: D. Roberto Rodríguez Páramo

Tesoureira: D^a. Josefa González Díaz

Vocal 1º: D. Mario Outeiro Iglesias

Vocal 2º: D. Manuel Marqués Reija

Vocal 3º: D. Xurxo Xosé Rodríguez Lozano

O CEC aparece en escena cunha estrutura e un funcionamento atípicos. Existen catro tipos de socios: socios Numerarios (os que presenten e defendan un traballo de investigación sobre o Corgo), socios Investigadores (aqueles que teñan presentado cando menos tres traballos), socios Xuvenís (para os menores de 18 anos) e socios Arumes (membros da Xunta Directiva de Arumes,

e polo tanto membros de carácter temporal) co fin de manter no tempo a relación coa entidade matriz. Non existen polo tanto cotas económicas senón achegas en forma de coñecemento.

O seu órgano de expresión será a revista Corga de carácter anual e no que se publican os traballos presentados en público e defendidos diante dun tribunal avaliador. Quique sería socio numerario dende o primeiro momento e na renovación da Xunta Directiva efectuada o 5 de maio de 2012 pasaría a formar parte da mesma coas funcións de tesoureiro.

Os artigos presentados, e polo tanto publicados na revista Corga son os seguintes:

- Fórmulas de propiedade comunal dos montes do Corgo (Corga nº 1, páx 46-51, 2010)

Trátase dun artigo dedicado a estudar os montes veciñais en man común e os montes comunais do concello do Corgo na segunda metade do século XX. Nel estuda como os veciños procederon paulatinamente á ocupación e reparto destes montes, á marxe das distintas normativas legais, como evolucionaron os seus usos e aproveitamentos e incluso a propia propiedade dos mesmos. Tamén fala de como afectaron aos montes do Corgo dous factores globais a toda Galiza como foron a emigración da poboación rural, buscando novas expectativas vitais, e as repoboacións forzosas realizadas por Patrimonio Forestal a mediados do século XX.

O traballo está dedicado á avogada Pilar Orol Mel e ao enxeñeiro Xabier Bruña García polo seu asesoramento á hora de escribir o artigo

Foto 6.2.1. Presentación en público do seu primeiro traballo en presenza da presidenta do CEC

- A Fervenza. Reserva da biosfera (Corga nº 3, páx 22-30, 2012)

Neste artigo Enrique aborda o estudo da área da Fervenza, como espazo fulcral dentro da primeira (e a máis grande) das Reservas da Biosferas galegas: Terras do Miño. Analiza o seu rico patrimonio natural (flora e fauna) pero tamén as súas ameazas como son os aproveitamentos hidroeléctricos (na zona estaban previstos dous, o da Mota e o de Tosende, situado xusto na Fervenza) ou a substitución de monte autóctono por eucaliptos. Para rematar, nas conclusións, Quique comenta unhas directrices básicas co fin de potenciar unha das máis fermosas áreas naturais e etnográficas de Galiza.

- Pontes Históricas do Corgo (Corga nº 4, páx 32-39, 2013)

Tendo en conta a intensa ligazón do Corgo cos ríos (e non só a nivel toponímico-etimolóxico), así como tamén do Centro de Estudos do Corgo que ten como símbolo unha ponte ou incluso o propio nome desta revista, Quique aborda neste artigo un aspecto transcendental no rico patrimonio corgués como son as súas pontes. A abundancia de pontes históricas ven determinada pola alta densidade de ríos e de vías de comunicación (de Lugo coa meseta ou coas terras de Sarria), así Enrique analiza neste traballo as pontes de Lago, da Torre de Anseán, a vella de Gomeán, a de Galiñeiros, a do Vao e como non, a ponte de Neira.

Ao presentar tres traballos, Quique converteríase no segundo socio Investigador do Centro de Estudos do Corgo, polo que quedan demostradas as súas inquedanzas culturais e a clara implicación que tiña con esta entidade.

Foto 6.2.2. Recollida da medalla do CEC dos tres primeiros socios Numerarios

6.3 CLUB DE ATLETISMO ARUMES-ÁREA 10

Despois dos pasos dados dende Arumes para fomentar o deporte (distinto do fútbol) no Corgo coa organización da Carreira Popular faltaba unha entidade que traballara dende a base, especialmente entre a mocidade, e facendo fincapé na integración das mulleres no deporte. Foi por iso que membros da Asociación Cultural Arumes do Corgo, da Escola Clube Área 10 e persoas a título individual decidiron crear o 19 de xaneiro de 2010, con sede nas Antigas Escolas do Corgo (hoxe Casa das Asociacións), o Club de Atletismo Arumes-Área 10 coa seguinte Xunta Directiva:

Presidente: Francisco Otero Besteiro

Vicepresidente: Marcos Trashorras Reija

Secretario: Mario Outeiro Iglesias

Tesoureiro: Marcos Rodríguez Vázquez

Vocal 1º: Xosé Enrique Casanova Sánchez

Vocal 2º: Felipe Labrada Reija

Vocal 3º: Miguel Roig Varela

O 10 de maio dese mesmo ano presentaríase oficialmente o club no salón de actos da Deputación de Lugo, con presenza do Vicepresidente da Deputación, D. Antón Bao, e do Alcalde do Corgo, D. José Antonio Ferreiro, para simbolizar o apoio institucional. Nesa rolda de prensa presentábanse os obxectivos do club:

- Fomentar o deporte entre a poboación do Corgo e dos concellos limítrofes.
- Contribuír a aumentar unha práctica deportiva que nas zonas rurais se concentra en dúas variedades: fútbol e baloncesto.
- Fomentar un deporte que sexa atractivo á poboación feminina.
- Difundir un dos deportes máis amplo (carreiras, saltos, lanzamentos, probas combinadas e marcha), antigos, completos pero á vez máis

esquecidos pola poboación actual que concentra os seus esforzos nos deportes de masas antes comentados.

- Crear hábitos de deporte e saúde entre a poboación, incidindo n@s máis nov@s.
- Fortalecer a imaxe de grupo entre uns nenos e nenas que cada vez están máis sós nas súas aldeas.
- Difundir a idea de deporte como lecer pero tamén como práctica competitiva.

Foto 6.3.1. Entrega de premios da Carreira Popular Arumes do Corgo na que o Club colaboraba

6.4 O MUNDO AGRARIO

Enrique sempre tivo claro que a base económica do concello do Corgo era o mundo agrario e aínda que o sector servizos foi gañando a batalla nos últimos tempos pola influencia da proximidade á capital provincial, apostaba por un futuro sostíbel da economía corguesa asociada á produción agropecuaria e posterior transformación e comercialización.

Foto 6.4.1. Diante dun dos múltiples depósitos de auga que Quique promoveu no concello co fin de axudar na extinción de incendios e de servir de puntos de auga para os gandeiros

Dentro das súas achegas a este sector destacan os innumerábeis actos informativos realizados no Corgo e a súa contorna e relacionados co sector agrario ou forestal (PAC, danos de animais salvaxes, Lei de Montes, TTIP...), a colaboración inestimábel na fundación da Federación Rural Galega (FRUGA), a construción de depósitos de auga que serviran tanto para a extinción de incendios como para o uso agrícola dos veciños/as, o arranxo de pistas forestais e devasas, a rehabilitación de fontes, a participación en todas e cantas manifestacións ou concentracións houber nos múltiples momentos críticos polos que pasaron sectores como os da carne ou o leite, etc.

Foto 6.4.2. Nun dos múltiples actos informativos sobre o sector agrogandeiro (en concreto: reforma da PAC 2015-2020 e TTIP)

7 LINGUA E CULTURA

Parafraseando a Castelao, “se aínda somos galegos é por obra e graza do idioma” e esta afirmación era para Quique unha das súas columnas vertebrais a nivel ideolóxico. Ao longo da súa vida loitou por poñer en valor a cultura e a lingua de Galiza con coherencia e determinación.

7.1 ANOS A TERRA-SERMOS GALIZA

Consciente da necesidade de contar cun medio informativo en galego e ante a presenza abafante do castelán nos medios escritos do país, Enrique decidiu subscribirse ao semanario “A Nosa Terra” no 1990 ata a súa desaparición. Semanalmente lía, compartía e colleccionaba o medio de comunicación escrito máis transcendental da historia xornalística galega.

Trala quebra desta potente ferramenta de comunicación do nacionalismo galego no ano 2010, Enrique foi dos que contribuíu economicamente para recuperar a presenza do

galego nos medios xornalísticos na creación, como accionista fundador, de Sermos Galiza no primeiro semestre de 2012. A maiores desta achega, Quique facía un seguimento diario do portal web, e do resto da prensa dixital en galego (Praza Pública, Dioivo...) así como das noticias semanais que lle chegaban en papel como subscritor.

7.2 A DEFENSA DOS DEREITOS LINGÜÍSTICOS

Educado, como tantos outros, nun idioma que nada tiña que ver coa súa contorna, Enrique foi rapidamente consciente da necesidade de que o galego ocupara todos os espazos públicos reservados ata entón única e exclusivamente ao castelán. Por iso, en todos os ámbitos nos que tivo presenza: laboral, sindical, político ou social empregou un galego que tratou de aprender e perfeccionar pola súa conta por atoparse daquela fóra do ensino obrigatorio.

Mais non satisfeito con iso traballou porque as administracións defenderan e usaran o idioma propio de Galiza, animou a moitas persoas a pasarse ao galego e a empregalo tamén a nivel escrito. De feito, e dende o seu inicio como funcionario, tanto as solicitudes que tiña que presentar nas distintas Delegacións, como os informes de campo que achegaba como Axente Forestal, sempre os redactou en galego (polos anos oitenta o noso idioma apenas tiña presenza nas administracións públicas).

Foto 7.2.1. Entrega do premio Facer País á Mesa pola Normalización Lingüística

Unha das batallas que con maior intensidade librou a nivel lingüístico foi contra o Decreto do Plurilingüismo aprobado pola Xunta de Galiza no 2009 e que en vez de protexer o galego ante a drástica perda de galegofalantes nas franxas de

idade máis temperás, pasou a tratalo como un idioma foráneo na súa propia terra dentro do ensino obrigatorio. Participou coa súa dona en todas cantas manifestacións e concentracións se fixeron en contra do Decreto, así como en todos os actos reivindicativos realizados dende entón o día das Letras Galegas. Como persoa optimista, as manifestacións en defensa do idioma e a festividade das Letras Galegas, convertíanse en días de ledicia e esperanza. Nunca se desesperaba por ver que o galego non tiña o respecto axeitado por parte da administración xa que estaba seguro que o noso idioma, co tempo, tería a categoría que merecía, como era de xustiza.

8 MORRE A PERSOA, NACE UNHA ESTRELA!

Todas as estrelas teñen un comezo! Un terrible suceso roubounos a persoa inqueda, traballadora e implicada que vimos antes para poñer no ceo galego unha nova estrela, vermella, que estou seguro guiará a moitas persoas que con el comparten anxeios e esperanzas!

8.1 PASAMENTO E ENTERRO

Xosé Enrique Casanova Sánchez falece no serán do sábado 27 de xuño de 2015, con 57 anos, en acto de servizo cando traballaba para extinguir un lume no monte de Santa Cruz da Retorta do concello de Guntín. Morreu protexendo o noso monte froito dunha temeridade absoluta da administración galega que non atendeu, reiteradamente, as súas peticións de cambio de posto ante os problemas físicos perfectamente acreditados cos respectivos informes médicos. Non o facía por comodidade senón consciente da súa eiva e pensando en aportar toda a experiencia acumulada noutros postos igual de importantes. Tras o acontecido e a denuncia da CIG ante a Inspección de Traballo, a Xunta de Galicia mudou os seus protocolos preventivos e de vixilancia da saúde con respecto ao persoal vinculado a tarefas de extinción de incendios forestais.

Non foi dos grandes incendios que tivo que afrontar na súa dilatada carreira mais a calor do momento xunto coa tensión e estrés que provocan os lumes para unha persoa que afronta o traballo con responsabilidade e que amaba o monte, impediu que seguira prestando valiosas achegas ao sector forestal galego. Morreu, segundo a autopsia, por mor dunha cardiopatía isquémica crónica.

Muere el concejal corgués Enrique Casanova durante la extinción de un incendio

► El pleno tiene previsto declarar hoy tres días de luto oficial por su fallecimiento, que se cree que se debió a un infarto

O Corgo

REDACCIÓN

LUGO. El concejal del BNG de O Corgo Enrique Casanova Sánchez falleció ayer durante los trabajos de extinción de un incendio forestal en Guntín. Su muerte causó una gran conmoción en O Corgo,

en donde era muy conocido y apreciado por su implicación en la vida social y política. El gobierno local ha convocado para la mañana de hoy un pleno extraordinario para proponer que se declaren tres días de luto por su fallecimiento, que se cree que se debió a un infarto.

Casanova, que trabajaba desde hace años como agente forestal del distrito IX, de Sarria, estaba participando a primera hora de la tarde, con otros compañeros, en las labores de extinción de un fuego en Vilamaior (Guntín).

Al parecer, se separó del grupo y se fue en coche hasta una zona de

Enrique Casanova.

depósitos de agua y, como tardaba en volver, otros compañeros fueron en su busca y lo encontraron en su vehículo al lado de una pista, según fuentes del servicio de emergencias de la Xunta en estado inconsciente y sin que se pudiese hacer nada por salvarle la vida. Aunque se ha abierto una investigación para esclarecer los hechos, se cree que sufrió un infarto.

La noticia de su muerte conmovió a sus vecinos, a los que durante cerca de dos décadas, como concejal del BNG en la corporación, intentó ayudar a solucionar sus problemas. También recibió elogios de sus compañeros en la política, que coincidieron en destacar su dedicación y su afabilidad.

PLENO Y FERIA AL MÍNIMO. Esta mañana, a las 10,00 horas, todos ellos le rendirán homenaje en un pleno extraordinario en el que se

declararán tres días de luto oficial en el municipio por su muerte.

El Concello informó también ayer de que suspenderá los actos festivos de la feria caballar que se celebrará hoy en Adai. Así, el recinto ferial solo tendrá actividad por la mañana, que se limitará al concurso morfológico, y no habrá ni actuaciones musicales ni espectáculos de doma de la tarde. El gobierno local dijo que mantiene esa actividad mínima al no darle tiempo a avisar a los jineteres que tradicionalmente van a la feria.

Concejal desde 1999, Enrique Casanova fue portavoz municipal del BNG hasta el año 2011, cuando lo relevó Mario Outeiro en ese cargo, aunque siguió de concejal y hace semanas renovó su condición de edil. Casado y vecino de O Val, en Comeán, colaboraba con colectivos como Arumes y el Centro de Estudos do Corgo.

Foto 8.1.1. El Progreso, 28 de xuño de 2015

A noticia do falecemento de Quique caeu como unha grande xerra de auga fría en todo o concello. No mesmo serán do falecemento o alcalde do Corgo convocou un pleno extraordinario para as 10h do día seguinte (domingo 28) co fin de aprobar a declaración de tres días de loito oficial na súa honra ademais de dar traslado á súa familia do máis sentido pésame de toda a corporación. Ao pleno asistiron compañeiros do BNG tanto do concello do

Sempre con Nós, ENRIQUE

Este sábado, deixounos para sempre o noso compañeiro e amigo Enrique Casanova. Como non podía ser doutro xeito nel, fíxoo ao pé do canón, traballando polo noso país na extinción dun incendio forestal en Guntín. Todas/os as/os que tivemos a fortuna de coñecelo, sabemos da súa irreparable perda tanto para a nosa organización como para a nosa nación.

El Concello de O Corgo decreta tres días de luto oficial por la muerte de Enrique Casanova

O Corgo

REDACCIÓN

provincia@elprogreso.es

LUGO. La corporación municipal de O Corgo se reunió ayer en sesión extraordinaria para aprobar tres días de luto oficial por el fallecimiento de Enrique Casanova,

concejal del BNG, y transmitir las condolencias del Concello a su familia.

El alcalde, José Ferreiro, destacó la labor desempeñada por Casanova en favor del municipio. Lo definió como «un home moi sensato, coherente e construtivo, que traballou sempre polos intereses dos

Un momento del pleno de ayer en O Corgo.

veciños do concello do Corgo».

Al pleno asistieron vecinos y compañeros de partido del edil fallecido, que hicieron también una semblanza de su persona.

Enrique Casanova Sánchez era agente forestal y falleció por causas naturales mientras trabajaba en la extinción de un incendio en Guntín.

Será enterrado hoy en el cementerio de San Xulián de Rubiás (Lugo). Previamente, a las seis de la tarde, habrá una misa en la capilla del tanatorio Velatorios Lucenses.

Foto 8.1.1. El Progreso, 28 de xuño de 2015

Corgo como de toda a comarca de Lugo e nel os representantes dos catro grupos con representación no concello: PP, PSOE, BNG e DIC, verteron fermosas palabras sobre Enrique (Anexo IV).

Ás 12 horas do luns, día 29 de xuño, houbo concentracións, convocadas pola CIG, dos traballadores da Xunta de Galiza (especialmente dos seus compañeiros de Medio Rural), diante dos distintos centros de traballo, destacando as desenvolvidas nos edificios administrativos de San Caetano (Santiago) e da Rolda da Muralla (Lugo). Neles a maiores do minuto de silencio leuse o escrito que acompañamos a continuación, escrito polo seu compañeiro e amigo Xabier Bruña:

Situacións coma esta fan que o noso compromiso medre e na nosa memoria sempre estea presente o compañeiro Enrique. Nunca poderemos esquecer bos e malos momentos pasados ao seu carón desde hai moitos anos pero a realidade fai que teñamos que lembralos para sempre cun sorriso entre dentes como o que el acostumaba a agasallarnos a cotío.

Hoxe é día de choralo pero a partir de mañá, a mellor homenaxe que lle podemos tributar desde a CIG é a de seguir loitando pola mellora das condicións de traballo de todas e todos os traballadoras/es galegas/os. Coa dor que dá unha irreparable perda, mantemos en pé a bandeira de seguir loitando por unha Galiza ceibe e sen explotación.

Sen esquecer nestes duros momentos a toda a súa familia, á que abrazamos con cariño:

Sempre estarás con nós, Enrique.

Ao longo tanto do domingo como do luns, milleiros de persoas se achegaron a velar o corpo de Enrique e a trasladar as condolencias á familia. Aínda que os actos do funeral se celebraron na capela do tanatorio de Lugo o enterro levouse a cabo no panteón familiar situado no cemiterio de Rubiás, a carón da porta do adro. Despois dos oficios relixiosos envolveuse o cadaleito cunha bandeira galega estrelada mentres dous compañeiros do BNG lían un anaco do adro do Sempre en Galiza de Castelao. Libro que o acompañaba no cadaleito mentres un par de gaiteiros interpretaban o himno de Galiza no momento da súa despedida.

8.2 OS MERECIDOS RECOÑECEMENTOS

Despois da gran conmoción que supuxo a inesperada perda de Enrique, comezáronse a fraguar unha serie de recoñecementos pola súa contorna, que un ano despois da súa morte aínda continúan e que pasamos a debullar:

HOMENAXE DAA.C. ARUMES DO CORGO

Foto 8.2.1. Cartaz da carreira popular

Como vimos anteriormente, a implicación de Quique a nivel cultural e deportivo co Corgo canalizouse, fundamentalmente, a través da asociación que el mesmo inspirou, Arumes. Unha das actividades nas que máis peso organizativo levaba era a Carreira Popular Arumes do Corgo, na que el ademais desenvolvía a responsabilidade de Seguridade Vial. Por este motivo a Xunta Directiva da A.C. Arumes do Corgo decidiu bautizar a devandita carreira como “Memorial Quique Casanova” dende a sétima edición, celebrada no Corgo o 25 de outubro de 2015.

HOMENAXE DA CIG E DOS COMPAÑEIROS DE MEDIO RURAL

Os compañeiros de Quique de Medio Rural e o sindicato nacionalista CIG, ao que el pertencía activamente dende había varias décadas, organizaron un acto de homenaxe no monte de Santa Cruz da Retorta (Guntín), onde el faleceu. O evento desenvolveuse o día 7 de novembro de 2015, con saída dende o Picato ás 12h, nun espazo acondicionado para o futuro cun monólito e con árbores autóctonas.

Foto 8.2.2. Monólito da Retorta

Guiado por Xabier Bruña interviñeron varios/as compañeiros/as de traballo e sindicais, descubriuse unha placa no monólito (que pon literalmente “Neste monte faleceu o 27 de xuño de 2015 o axente forestal Enrique Casanova, mentres desenvolvía o seu derradeiro traballo na defensa do medio. No monte, para o medio e pola a terra. DEP Quique Casanova”), interpretouse o himno de Galiza, fíxose a plantación de dúas árbores e o enterramento ao pé dunha delas dunha peza de cerámica elaborada polo ceramista corgués, Lolo da Vila, que contiña terra do concello ao que el

tanto amou, O Corgo. Tamén houbo unha quenda aberta de intervencións nas que participaron moitas persoas e nas que destacou a do seu familiar, e compañeiro de batallas, Xurxo Xosé Rodríguez Lozano que escribiu a poesía que acompañamos e que hoxe está recollida nunha placa situada no monólito:

Ao compañeiro Quique, co que tiven tantas vivencias.

Xa vas no ar, soñando, compañeiro,
entre as néboas do Tórdea e do Chamoso,
cun sorriso entre pícaro e saudoso,

con falar asisado e retranqueiro.
Pasarás entre os verdes ameneiros
remoendo os pensamentos, caviloso,
coma os homes bos e xenerosos
que poñen sempre ao pobo de primeiro.

Ficarás para sempre na paisaxe,
nos outeiros, nos soutos, nos camiños,
mentres o río segue a súa viaxe.

E irá deixando en cada remuíño
pousos de lembranzas e de imaxes
ata que chegue a fundirse co pai Miño.

Xurxo, novembro de 2015

O acto rematou cun concorrido xantar nun restaurante do Picato.

Foto 8.2.3. Asistentes á homenaxe

HOMENAXE DA ASOCIACIÓN DE PESCADORES “PONTE DE AREAS”

No marco dun campionato de pesca organizado pola asociación de pescadores Ponte de Areas e celebrado o día 7 de maio de 2016, o presidente da entidade tivo unhas palabras de agradecemento á colaboración desinteresada que Enrique

Casanova sempre tivo cos amantes do medio natural e polo seu traballo na preservación dos nosos ríos. Despois do xantar entregábaselle unha placa a José Manuel Casanova (irmán de Quique) que di literalmente “A Asociación de Pescadores Ponte de Areas, en agradecemento a Enrique Casanova Sánchez pola súa inestimable colaboración”.

Foto 8.2.4. Homenaxe dos pescadores

HOMENAXE DO BNG

Na mañá do domingo, día 3 de xullo de 2016 (día seguinte do multitudinario cabodano, celebrado na igrexa de Rubiás) a súa casa política rendíalle homenaxe no espazo acondicionado no Monte da Retorta. Facíase coa intervención de varios dos seus compañeiros do BNG, a lectura do Sempre en Galiza a interpretación de música galega, na que non podía faltar como peche o himno de Galiza, e o agasallo á súa viúva dunha peza de cerámica feita polo ceramista Lolo da Vila.

Foto 8.2.5. Convide á homenaxe do BNG

A GRAN HOMENAXE DO CORGO: DECLARACIÓN DE FILLO ADOPTIVO A TÍTULO PÓSTUMO

O sábado, día 1 de outubro de 2016, celebrouse no Corgo unha completa homenaxe que mesturou dende o recoñecemento máis institucional ata a homenaxe popular do concello que o adoptou como veciño. Pola mañá (ver programa) o pleno declaraba por unanimidade a Quique “Fillo adoptivo” a título póstumo, con fermosas declaracións dos compañeiros actuais (e anteriores) de corporación diante dun salón de plenos ateigado de espectadores (Anexo V).

ACTO HOMENAXE A Quique Casanova
sábado, 1 de outubro de 2016

PROGRAMA

Casa do concello do Corgo. Salón de plenos
12:30 h Nomeamento de Fillo Adoptivo por parte do pleno do concello do Corgo.

Manán (San Cosme). Arredores da igrexa parroquial
14:15 h Xantar de homenaxe.
16:30 h Descubrimento da praza da futura praza “X. Henrique Casanova”.
17:00 h Intervencións e recital poético. Despois das intervencións paucadas con diferentes colectivos abrirase unha quenda para que persoas a título individual dediquen unhas palabras de homenaxe ou lean un poema.
18:00 h Peche musical coa interpretación do himno galego.

*** XANTAR DE HOMENAXE**

Menú: 1º Xamón cocido, 2º Polbo á feira, 3º Churrasco (tentreira, porco e chourizos), sobremesa, bebida e café.

Prezo: 15€

Praza para anotarse: Ata o martes, 27 de setembro ás 14h.

Lugares para anotarse:

- Concello do Corgo
- Local comarcal do BNG (R. Miguel de Cervantes)
- Asociacións organizadoras (AAVV de Manán San Cosme e A.C. Arumes do Corgo)

Organizan:

AAVV de MANÁN SAN COSME

ARUMES
ASOCIACIÓN DE AGRICULTORES E GANADEIROS

BNG
BNG Corgo

Concello do Corgo

Foto 8.2.6. Cartaz co programa da homenaxe

Tralo pleno, a homenaxe desprazouse ata Manán (San Cosme) onde se serviu un xantar popular para máis de 150 persoas. A continuación descubriuse un monólito coa placa que bautizaba o espazo público máis importante de Manán, como “praza X. Henrique Casanova”.

O acto continuou coa intervención dos compañeiros da corporación municipal, da familia, do sector forestal, da CIG, do BNG, da AAVV de

Foto 8.2.7. Descubrimento da placa que bautiza a “praza X. Henrique Casanova” en Manán (San Cosme)

Manán, de Arumes, de escritores como Toño Núñez ou Marica Campo (ver poema inferior escrito para a ocasión) e outras moitas. A homenaxe rematou coa interpretación do himno galego a cargo de músicos compañeiros do BNG.

A Enrique Casanova, In memoriam

Semella que o destino é marcharmos sen volta,
chorarmos aos que amamos, sentir como se afunde

baixo os pés toda a terra, ser hóspedes da sombra,
habitarmos a ausencia coma unha casa grande.

Mais a ausencia ten fendas polas que a vida filtra
toda a luz cando a verten, torrenciais, as estrelas
a rodar coma bágoas acendendo as campías.

Fáltasnos e non faltas á hora en punto sempre
de dicirmos Galiza sen vender a palabra.

Fáltasnos e non faltas no amor á Natureza,
nos bosques e nos ríos que querías espellos.

Fáltasnos e non faltas nesta loita irmandiña,
a derrubar as torres do odio e o desprezo
cara a nós, cara ao noso, para erguer o edificio
do país que soñamos co seu lugar no mundo.

Fáltasnos e non faltas na mirada de Chelo,
onde a mirada túa foi esplendor e festa.

Fáltasnos e non faltas porque mente quen diga
que a morte sempre mata. Xamais morre quen
ardena memoria e nos quenta contra o inverno dos días.

Enrique, compañeiro, irmán na amarga patria,
o teu recordo vivo florece como as rosas.

Marica Campo

Foto 8.2.8. Público asistente ao acto de homenaxe

8.3 O IMPACTO NOS MEDIOS INFORMATIVOS

Todos os medios de comunicación tanto escritos como dixitais se fixeron eco tanto da súa morte como dos seus recoñecementos. A maiores unha serie de persoas próximas a el verteron fermosas palabras arredor da súa biografía. Por suposto o boletín que o BNG do Corgo reparte periodicamente en todas as casas do concello dedicaba en outubro de 2015 a metade do seu contido a unha das persoas que máis fixo por dar información de actualidade a través deste medio (Anexo VI).

9 CONCLUSIÓN

Ao longo dos apartados anteriores puidemos comprobar como de xeito silandeiro e altruísta se pode modificar e mellorar a realidade máis próxima sen esquecer nin contradicir os ideais máis fondos e ambiciosos. Como un home sinxelo pode influír en tantas persoas e en tantos colectivos para marcar un antes e un despois dun concello, O Corgo, e dunha comarca, Lugo, que aínda chora a súa ausencia recollendo a súa loita coa maior das responsabilidades posíbeis de cara a súa continuidade.

Foto 9.1. Na súa casa do Val

Quedan pois acreditados os merecementos que xustifican o nomeamento de Fillo adoptivo do concello do Corgo post-mortem conscientes de que o seu corazón roubounos a un dos principais activos do noso territorio.

Este artigo non podería escribirse sen a colaboración de moitas persoas: José Manuel Casanova, a familia política, Xabier Bruña, Anxo Moreno, Xurxo Rodríguez, María Abuín, Toño Núñez, Lois Neto, Suso de Muñis, Víctor Otero, Esther López, Lucía L. Sobrado, Afonso Legaspi e un sen fin de persoas máis. A todas elas moitas grazas polas fotos, a documentación, os datos e o amor inmenso que profesaban a Quique Casanova!

Chelo e Mario.

ANEXO I: BOE COA LISTAXE DE APROBADOS PARA GARDA (1978)

20676		20 de decembro 1978	B. O. del E.-Núm. 363
Apellidos y nombres		D. N. I.	Puntos
Robles López, María Lúcia		50.093.114	
Tribunal titular			
Presidente: Don Antonio Cueta Areales.			
Vocales:			
Don Agustín Lama Álvarez-Palón, funcionario del Cuerpo General Administrativo, Secretario general Técnico del Ministerio de Agricultura.			
Don Carlos de Muro Sáenz, Jefe de la Sección de Personal, Don Vicente Septien Martínez, funcionario del Cuerpo General Auxiliar, Sección Gestión Económica.			
Secretario: Don Francisco Hernández Jorquera, funcionario del INIA.			
Tribunal sustituto			
Presidente: Don Jesús de la Maza y Sáenz de la Fuente, Director General de Servicios.			
Vocales:			
Don Juan Lorenzo Tapia, funcionario del Cuerpo General Administrativo, Subsecretaría General Técnica del Ministerio de Agricultura.			
Don Antonio Sánchez Lepido, Jefe de la Sección de Patrimonio y Asuntos Económicos.			
Doña Alejandrina Contreras Rado, funcionaria del Cuerpo General Auxiliar, Subdirección General de Personal.			
Secretario: Doña Leonor Ariza Talavera, funcionaria del INIA.			
EXLUIDOS			
Ninguno.			
La celebración del primer ejercicio se realizará a las diez horas del decimoquinto día hábil, a contar desde el siguiente a la publicación en el «Boletín Oficial del Estado» de la presente Resolución.			
El lugar de celebración del primer ejercicio será en la sede central del INIA (Edificio del General Sazatorni, número 88, Madrid).			
Lo que comunico a V. S. para su conocimiento y efectos.			
Dada en Madrid, 30 de noviembre de 1978.—El Presidente, Antonio Herrera Alcón.			
Sr. Secretario general del INIA.			
30686 RESOLUCIÓN del Instituto Nacional para la Conservación de la Naturaleza por la que se hace pública la relación de aprobados en la oposición para cubrir plazas de Guarda.			
Publicadas por los respectivos Tribunales la relación de aprobados por orden de puntuación, de conformidad con lo previsto en la Ley 62 de la convocatoria de la oposición anunciada en el «Boletín Oficial del Estado» de fecha 3 de febrero de 1978 para cubrir plazas de Guarda, y después de las relaciones a esta Dirección, se acuerda hacer pública, para general conocimiento de los interesados, la relación total de aprobados en cada provincia, por orden de puntuación, que es la siguiente:			
		Puntos	
Asturias			
D. Francisco Rodríguez Rodríguez	21,38		
D. Pedro Alonso Pérez	20,20		
D. Julio Giménez Rodríguez	18,75		
D. Jacinto García San Miguel	18,50		
D. Pedro Suárez Angulo	15,00		
Córdoba			
D. Roberto Arévalo Crespo	28,00		
D. Vicente Madroal Cardado	27,00		
D. José Luis Jiménez Terana	26,00		
D. Miguel García Rodríguez	18,80		
D. Manuel Fernández Rodríguez	18,80		
D. Francisco Navarro Santos	18,80		
D. Manuel Benito Fernández	18,50		
D. Alejandro Calderón de la Haza, Marcella	17,50		
D. Juan José Hernández Melero	18,80		
Granada			
D. Federico Gamero Moya	26,81		
D. Salvador Melisa García	25,75		
D. Eusebio Martínez Corral			20,48
D. Ramón Suárez Suárez			21,33
D. Francisco Medina García			20,50
Guadalajara			
D. José Luis Aznar Gargallo	21,35		
D. Víctor Manuel Campos Gómez	20,97		
D. Moisés Rivero Rivero	18,04		
D. Everito Martínez Lanza	18,52		
D. Marcelino González Fariñas	18,14		
Guipúzcoa			
D. Antonio Pérez González	20,15		
D. Víctor Manuel Campos Gómez	20,75		
D. Cristóbal de Moya López	20,20		
D. Juan Manuel Gómez Pérez	21,95		
D. Manuel Ybarra Sánchez	20,85		
D. Antonio Herrero Bago	22,25		
D. José María Fraile Jerez	21,50		
D. Manuel Sánchez Pineda	18,50		
D. Juan Domingo Ruiz González	18,55		
Huelva			
D. Manuel Antonio Díaz Fernández	20,58		
D. Antonio Díaz Jarama	22,11		
D. Antonio Perón Troncoso	22,00		
Jaén			
D. Félix Martínez Canto	20,90		
D. Manuel Fernández Soto	20,55		
D. Alfonso Ariza Sánchez	20,13		
D. Francisco López Rodríguez	20,90		
D. Luis Maza Carpena	20,53		
D. Santiago Araya García	20,08		
D. Ángel Flores López	18,67		
D. Francisco Serrano García	18,25		
D. Antonio Pérez López	17,36		
Las Palmas			
D. José Esteban Rivero Alarcón	21,00		
D. José Miguel Jiménez Arista	18,50		
Larica			
D. Miguel Fito Llovet	24,10		
D. Jesús Izquierdo Vicedo	21,80		
D. José Antonio Rodondo Huarte	21,90		
D. Efraín González Pereda	20,90		
D. Francisco Sánchez Hernández	20,30		
D. Concha Matallana Ibañeta	20,10		
D. Cristóbal de Moya López	18,10		
D. Manuel Dios Díaz	18,80		
D. Manuel Martínez Jiménez	22,20		
Lugo			
D. José Enrique Castorena Sánchez	20,50		
D. Oscar José Novo Castro	17,95		
D. Manuel Vidal Lora	18,45		
D. Alejandro Constantino González Laguarda	18,85		
D. Emilio Gómez López	21,85		
D. Domingo Díaz-Castaño Martínez	24,30		
D. Lino González González	24,00		
D. Manuel José Lera Izola	21,85		
D. Acaciano López Fernández	18,35		
D. Pedro Alarcón Alonso García	18,80		
Orense			
D. José María Casas Fernández	20,00		
D. Basilio Caldeira Martínez	24,30		
D. Fermín Francisco García	20,30		
D. Pablo Serrano Moreno	18,75		
D. Manuel Dos Vidas	17,75		
D. José Manuel Fernández González	17,00		
D. Julio García Álvarez	18,80		
Palencia			
D. Luis Santamaría Pulido	21,60		
D. Gabriel Abalos Lutz	20,00		
D. Apolonia González Jiménez	17,75		
D. Francisco Sánchez Hernández	17,50		
D. Gregorio Pérez Salazar	17,35		
Vizcaya			
D. Conrado Álvarez Álvarez	22,04		
D. Luis Pérez Prieto	20,42		
D. José Pavía Martínez	17,80		
D. Subito Fernández Fernández	17,90		

ANEXO II: DÍPTICOS DE LAS ELECCIONES LOCALES DE 2003 E 2007

Henrique Casanova Sánchez

COAFORZADAXENTE O CARGO

VOTA NO INI CONCELLO NO TEU PAÍS

www.bng-galicia.com

O Corgo
pensado para ti

Henrique Casanova,
para que O Corgo avance

O CARGO COAFORZADAXENTE

- 1. IDENTIFICACIÓN DE LA COMUNIDAD LOCAL**
El BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega. Plantamos el BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega. Plantamos el BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega.
- 2. DESARROLLO ECONÓMICO, AGRARIO Y COMERCIAL**
El BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega. Plantamos el BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega.
- 3. ORDENACIÓN TERRITORIAL E INFRAESTRUCTURAS**
El BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega. Plantamos el BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega.
- 4. SERVICIOS PÚBLICOS**
El BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega. Plantamos el BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega.
- 5. MEDIO NATURAL**
El BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega. Plantamos el BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega.
- 6. MEDIO SOCIAL**
El BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega. Plantamos el BNG-Galicia, con información clara e accesible para los vecinos, plantea un compromiso con la comunidad gallega.

CANDIDATURA DO BNG POR O CARGO

SUPLENTE

O CARGO PRECISA UN NOVO XEITO DE GOBERNAR

UN ALCALDE DO BNG, QUE FRONTE A PASIVIDADE E A DERRADEZ OFREZA TRABALLO E TRANSPARENCIA

QUE FRONTE AO IMMOBILISMO E A PARÁLISE DO PP OFREZA PROXECTOS DINAMIZADORES E INNOVADORES, QUE CREEN RIQUEZA E CONTRIBUIAN AO DESENVOLVEMENTO SOCIOECONÓMICO DO NOSTRO CONCELLO

Para lograrlo, o BNG propón:

- Impulso e promoción do polígono industrial, executando de xeito prioritario a súa ampliación e mellorando a comunicación entre a autoestrada A-6 e o corredor de Lugo-Sarria.
- Extensión, reorganización e posta en marcha do funcionamento das redes de saneamento e de servizo de subministración de auga. Sen esquecer a mellora da electrificación.
- Aproveitando as políticas desenvolvidas polo concello de Medio Rural realizaremos:
 - Plan de actuación caduciferal, baseado no saneamento preciso, saneo e apertura, mellora e conservación de infraestruturas non parroquiais (aceiros, camiños, pistas, trilledas, ...), priorizando aquelas que sexan de especial interese para o desenvolvemento das actividades agrícolas, gandeiras e forestais.
 - Acondicionamento do local da antiga Cámara Agraria como centro de referencia agro-gandeiro e forestal do Corgo, no que se poida facer servizo administrativo e recibir asesoramento.
 - Reforzar, promover e impulsar a feira de Adal, mantendo como referencia o día 13, con eventos que sirvan tanto ao redor do gando vacuno como do cabalo. Aproveitando o local da antiga escola de Adal para a promoción da propia feira con diferentes actividades ao longo do ano.
 - Desdobro do Plan Xeral de Ordenación Municipal (PXOM), para desenvolver o urbanismo e posibilitar a construción de vivendas sociais.
 - Achegar o novo consello a Rede Pública de Servizos Sociais, coa posta en marcha de:
 - Centro de Día, que contemple todos os servizos e prestacións (atención médica, terapéutica, transporte, ...) e ofrezca servizos a sistemas (dementia, coidados, ...).
 - Dunha Galeleira que cubra a atención aos cativos de 0 a 3 anos, atendida por profesionais cualificados e con ampla cobertura de servizos.
 - Un servizo de asesoramento sobre a LER DE DEPENDENCIA e de reforzo dos servizos sociais.
 - Creación dunha programación anual de actividades culturais e deportivas, dirixida a toda a poboación e na que se poida coa opinión das diferentes colectivos e asociacións. Acondicionamento e melloramento das antigas Escuelas e das instalacións deportivas existentes.
 - Falar do WEB do concello un instrumento dinamizador e de impulso das novas tecnoloxías. Estender a banda ancha e ampliar os servizos de axuda de INTERNET.
 - Clausura do vertedoiro municipal e das vertedoiros incrustados, estudando as distintas posibilidades para a mellor solución do problema. Mellora dos plans específicos para a recollida selectiva (plástico de sitios, electrodomésticos, etc).
 - Mellora da participación e colaboración das parroquias no concello. Proposta de elección democrática por parte dos veciños dun representante parroquial no concello. Apoiar pola creación dos consellos parroquiais.

Candidatura do BNG por O Corgo

 1. Henrique Casanova Sánchez
 2. Xosé Rodríguez Lozano
 3. María Otero Iglesias
 4. Xosé Díaz Loureiro
 5. Manuel Pérez Rodríguez
 6. Mónica Pérez Parada
 7. Manuel Márquez Reja
 8. Miguel Anxo Otero Díaz
 9. Mª Carme Vázquez Vázquez
 10. Mª Luisa López López
 11. Anxo Fernández Pérez

SUPLENTE

 1. Manuel Fernández López
 2. Xosé Luis Díaz López
 3. Manuel Vilanova Gómez

ANEXO III: PRIMEIRA CREDENCIAL COMO CONCELLEIRO

ELECCIONES LOCALES 1999
ELECCIONS LOCALS 1999

Fórmula Cívica
CREDENCIAL VEREDINAL

JUNTA ELECTORAL DE ZONA DE _____
JUNTA ELECTORAL DE ZONA DE LUGO

D.D.* _____ D.O. XOSÉ CARLOS SOTO LOUREIRO
Presidencia de la Junta Electoral de Zona de _____ Presidencia de la Junta Electoral de Zona de LUGO
expide la presente CREDENCIAL, expedite _____ expide a presento CREDENCIAL, que expone _____
de que ha sido designado (*) CANCELLEIRO
para _____ para O CORGO
D.D.* _____ D.O. XOSÉ HENRIQUE CASANOVA SANCHER
por estar inscrito en la Lista de candidatos presentada por _____ por estar inscrito en lista de candidatos presentada por _____
B.N.G.
a las ELECCIONES LOCALES 1999, según refleja el resultado de ELECCIONES LOCALES 1999, según refiere el resultado de _____
del escrutinio general celebrado el día _____ de los _____ el escrutinio anual celebrado el día 16
corrientes. de mes que corrientes: _____

A los efectos de su presentación en el Ayuntamiento de _____ Para los efectos de su presentación en Concejalía de _____
O CORGO
expide la presente en _____ expide a presento en LUGO
el día _____ de _____ o día 24 KINTO = FECH

JUNTA PRESIDENIA DE LA JUNTA ELECTORAL DE ZONA
DA PRESIDENCIA DA JUNTA ELECTORAL DE ZONA

Sígn. D.D.* _____ XOSÉ HENRIQUE CASANOVA SANCHER
Fdo. D.D.* _____

[*) Cancellero, Presidente Provincial, Concejal, Alcalde, Alcalde Provisorio.

9-1 - 1

ANEXO IV: ACTA DO PLENOTRALO FALECIMENTO

 CONCELLO DO CORGO
Estrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telef: 982 302 100. Fax: 982 302 068

**ACTA DA SESIÓN EXTRAORDINARIA E URXENTE DO PLENO DO
CONCELLO DO DÍA 28 DE XUÑO DE 2015.**

PRESIDENTE:
D. José Antonio Ferreiro González.
(PP)

CONCELLEIROS:

ASISTENTES:
D. Felipe Labrada Reija (PP)
D. Marcos Trashorras Reija (PP)
Dª Mª del Mar Gómez Gómez (PP)
Dª. Mª Jesús Álvarez Fole (PP)
D. Javier Cerqueiro González (PSOE)
D. Jesús Seijas Abuín (PSOE)
Dª Marta López Abeledo (PSOE)
D. María Jesús Álvarez Fole (PP)
D. Mario Outeiro Iglesias (BNG)
D. Francisco Javier Vila Núñez (DLC)

SECRETARIO:
D. Marco Antonio García-Gabillán Sangil.

No salón de sesións do Concello do Corgo, ás 10:00 horas do día 28 de xuño de 2015 réunese o Pleno do Concello co obxecto de celebrar, con carácter urxente, sesión extraordinaria.

Preside o acto o Sr. Alcalde D. José Antonio Ferreiro González e asisten os concelleiros que se relacionan á marxe.

Da fe do acto o Secretario, D. Marco A. García-Gabillán Sangil.

REX. 137943 CP P-2015-02 - 2 - REVISTA A RAU 2020/06

 CONCELLO DO CORGO
Estrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telf.: 982 302 100. Fax: 982 302 068

1. PROPOSTA DE DECLARACIÓN DE TRES DÍAS DE LOITO OFICIAL POLO PASAMENTO DO CONCELEIRO DESTA CORPORACIÓN XOSÉ ENRIQUE CASANOVA SÁNCHEZ E TRASLADO DO PÉSAME DA CORPORACIÓN Á FAMILIA.

O Sr. Alcalde lle a súa proposta, que literalmente di:

"PROPOSTA DA ALCALDÍA

Hoxe chegou a noticia do pasamento de D. Xosé Enrique Casanova Sánchez, concelleiro desta corporación dende hai dezaseis anos. O seu falecemento causa grande impacto nesta corporación na que prestou servizos dende o seu cargo, sempre velando polo interese dos veciños.

A súa actuación caracterizábase pola rigorosidade e sensatez nos seus xuízos, constructivo, partidario do diálogo e da didáctica para achegar aos cidadáns o sentido dos acordos políticos máis sensíbles, o que o fixeron merecedor do cariño de toda a corporación e persoal municipal.

Ante esta perda, proponho ao Pleno adopte os seguintes acordos:

- **DECLARAR TRES DÍAS DE LOITO OFICIAL NA SÚA HONRA.**
- **DAR TRASLADO Á SÚA FAMILIA DO NOSO MÁIS SENTIDO PÉSAME.**

O Corgo, 27 de xuño de 2015

O ALCALDE,

O Pleno, en votación ordinaria e por unanimidade acorda aprobar a proposta que antecede e declarar tres días de loito oficial na honra do Concelleiro Xosé Enrique Casanova Sánchez e dar traslado do seu pésame á súa familia.

0005_0101042 OF P-0701400 - J - 0005014 OF M/2200740

2

 CONCELLO DO CORGO
Trasada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUOGO - Telef.: 962 302 100. Fax: 962 302 968

Mais Enrique non era Corgués, era de Rubiás, e a súa traxectoria debe ser un guiño que nos mova a todas e todos os que tivemos a sorte de nacer neste concello.

En 16 anos de concelleiro fixo unha oposición construtiva e fixo de intermediario útil coas institucións gobernadas polo BNG para conquistar melloras importantes para este concello, trouxo os problemas das veciñas e veciños a este pleno, votou sempre co Corgo por diante aínda que o resultado dese voto non fose electoralista, participou nun ambiente de respecto e cordialidade entre a corporación que debería ser exportable a todas as cámaras de participación política. Prezámos que o exemplo de Enrique, por ovirba da cor política, sexa o espello no que nos miremos todas e todos nós nesta lexislatura que comeza.

Porque se Quique deixara algo escrito, diría claramente que o seu falecemento non houbera aqueles, nin flores, nin parafernalia. Detexaríanos a todos como encomenda traballo e máis traballo. Esa é a difícil testemuña que nos deixa aos compañeiros de partido, algúns deles hoxe aquí presentes e ese é o reto que afrontaremos de aquí en diante na súa memoria.

Para rematar e no nome do BNG do Corgo agradecer aos compañeiros aquí presentes as medidas adoptadas e a preocupación coa que dende onte a tarde vivíades este triste acontecemento. Sabemos que a tristura polo seu falecemento é máis que sincera. Trasladar tamén, por expreso desexo da súa viúva, o agradecemento a todas e a todos o apoio recibido e o voso interese. MOITAS GRAZAS"

O concelleiro de DIC, Javier Vila Núñez, toma a palabra e di que quere dar o pésame ao grupo do BNG e á familia do concelleiro falecido. Di que Quique debería ser un exemplo a seguir en defensa dos intereses municipais e destaca a súa grande altura como político e como persoa. Traslada á súa familia o seu pésame e pónse á súa disposición.

Javier Cerqueiro González, concelleiro do PSOE, traslada tamén o seu máis sentido pésame e di que no pouco tempo que puido coñecer a Quique foi unha persoa correcta e moi agradable co seu grupo

CONCELLO DO CORGO

Estrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telf.: 982 302 100. Fax: 982 302 068

Máis Enrique non era Corgués, era de Rubián, e a súa traxectoria debe ser un galeiro que nos mova a todas e todos os que tivemos a sorte de nacer neste concello.

En 16 anos de concelleiro fixo unha oposición construtiva e fixo de intermediario útil coas institucións gobernadas polo BNG para conseguir melloras importantes para este concello, trouxo os problemas das veciñas e veciños a este pleno, votou sempre co Corgo por diante aínda que o resultado dese voto non fose electoralista, participou nun ambiente de respecto e cordialidade entre a corporación que debería ser exportable a todas as cámaras de participación política. Prégovos que o exemplo de Enrique, por enriba da cor política, sexa o espello no que nos miremos todas e todos nós nesta lexislatura que comeza.

Porque se Quique deixara algo escrito, diría claramente que no seu falecemento non houbera enxeiras, nin flores, nin parafernalias. Deixáranos a todos como encomenda traballo e máis traballo. Esa é a difícil testemuña que nos deixa aos compañeiros de partido, algúns deles hoxe aquí presentes e ese é o reto que afrontaremos de aquí en diante na súa memoria.

Para rematar e no nome do BNG do Corgo agradecer aos compañeiros aquí presentes as medidas adoptadas e a preocupación coa que dende ome a tarde vivistes este triste acontecemento. Sabemos que a tristura polo seu falecemento é máis que sincera. Traslada tamén, por expreso desexo da súa viúva, o agradecemento a todas e a todos o apoio recibido e o voso interese. MOITAS GRAZAS"

O concelleiro de D.C., Javier Vila Núñez, toma a palabra e di que quere dar o pésame ao grupo do BNG e á familia do concelleiro falecido. Di que Quique debería ser un exemplo a seguir en defensa dos intereses municipais e destaca a súa grande altura como político e como persoa. Traslada á súa familia o seu pésame e pónse á súa disposición.

Javier Cerqueiro González, concelleiro do PSOE, traslada tamén o seu máis sentido pésame e di que no pouco tempo que puido coñecer a Quique foi unha persoa correcta e moi agradable co seu grupo

INEL.01270142 CP P-2701402 - J. INEL.014.00 2000140

4

CONCELLO DO CORGO

Estrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telf.: 982 302 100. Fax: 982 302 068

político. Engade que ogallá estas cousas sirvan para unir a tódolos grupos e lles dea forza para seguir para adiante.

Non habendo máis asuntos que tratar, remata a sesión ás dez horas e quince minutos, redactándose a presente acta. Dou fe.

INEL.01270142 CP P-2701402 - J. INEL.014.00 2000140

5

ANEXO V: ACTA DO PLENO DE NOMEAMENTO DE FILLO ADOTIVO

CONCELLO DO CORGO

Estrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telf.: 982 302 100. Fax: 982 302 068

ACTA DA SESIÓN EXTRAORDINARIA DO PLENO DO CONCELLO DO CORGO, DO DÍA 1 DE OUTUBRO DE 2016.

PRESIDENTE:

D. José Antonio Ferreiro González.

(PP)

CONCELLEIROS:

ASISTENTES:

D. Felipe Labrada Reija (PP)

D. Marcos Trashorras Reija (PP)

Dª Mª del Mar Gómez Gómez (PP)

Dª. Mª Jesús Álvarez Fole (PP)

D. Javier Cerqueiro González

(PSOE)

D. Jesús Solías Abián (PSOE)

Dª Marta López Abalado (PSOE)

D. Mario Outeiro Iglesias (BNG)

Dª María Abián Sanfiz (BNG)

D. Francisco Javier Vila Núñez

(D.C.)

SECRETARIO:

D. Marco Antonio García-Gabillán

Sangil. Por ausencia do mesmo,

actúa a funcionaria Ana Josefa

Fernández Reija

No salón de sesións do Concello do Corgo, ás 12:30 horas do día 29 de setembro de 2016 reúne o Pleno do Concello co obxecto de celebrar sesión extraordinaria.

Preside o acto o Sr. alcalde D. José Antonio Ferreiro González e asistíen os concelleiros que se relacionan á marxe.

Da fe do acto, por ausencia do Secretario, a funcionaria Ana J. Fernández Reija.

INEL.01270142 CP P-2701402 - J. INEL.014.00 2000140

1

CONCELLO DO CORGO

Estrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telf.: 982 302 100. Fax: 982 302 068

1.- Nomeamento de Xosé Enrique Casanova Sánchez como Fillo Adoptivo do Concello do Corgo.

O alcalde le a proposta de nomeamento de Enrique Casanova Sánchez como fillo adoptivo da corporación, que literalmente di:

"PROPOSTA DE NOMEAMENTO A ENRIQUE CASANOVA SÁNCHEZ FILLO ADOPTIVO DO CONCELLO DO CORGO.

Cumprido xa un ano do pasamento do noso compañeiro de corporación, Enrique Casanova, tódolos grupos políticos e concelleiros desta corporación coincidimos en que é merecedor do nomeamento como Fillo Adoptivo deste Concello do Corgo.

Os méritos para a recepción deste título póstumo quedan abondo acreditados pola súa traxectoria persoal, profesional e política ao longo de 16 anos como membro desta corporación e de 25 anos como habitante do Val de Gamedín.

Chefo Vázquez, a súa viúva, e Mario Outeiro, o seu compañeiro, coa colaboración de moitas outras persoas, compartiron con todos nos, a través do excelente traballo que constituían os apuntamentos biográficos de Enrique, a súa vida a tódolos niveis.

Estes apuntamentos non fixeron máis que confirmar o que xa todos pensabamos: Quique foi, como eles din, un home "bo e xeneroso", íntegro, xusto, obxectivo, consecuente, traballador, comprometido, amigo... Todos os que o coñecemos sabemos ben das súas cualidades.

Por todo o exposto, pola súa traxectoria neste Concello, tristemente truncada hai 15 meses, esta corporación considera que Enrique é merecedor desta homenaxe póstuma, pois el, non sendo nado no Corgo, traballou sempre en beneficio deste concello e acadou unha

INEL.01270142 CP P-2701402 - J. INEL.014.00 2000140

2

CONCELLO DO CORGO

Retrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telef.: 982 302 100. Fax: 982 302 068

consideración indiscutible entre todos nos e entre tódolos nosos veciños.

É por iso que, de común acordo con tódolos compañeiros de corporación, propoño ao pleno o nomeamento de D. Enrique Casanova Sánchez como fillo adoptivo do Concello do Corgo.

O Corgo, 28 de setembro de 2016

O ALCALDE,

José Antonio Ferreiro González

Traia lectura da súa proposta, o alcalde anuncia que tódolos concelleiros acordaron non cobrar esta sesión.

A continuación o alcalde fai entrega dunha placa conmemorativa á viuva de Enrique Casanova.

De seguido pásalles a palabra aos concelleiros que queiran intervir.

Toma a palabra Mario Outeiro, quen di que se trata dun día de sentimentos encontrados. Di que xa dende o momento do pasamento de Quique se pensou en recoñecelo como fillo adoptivo do Corgo e agardouse para que as emocións apousaran e facer un acto digno, un bo traballo. O paso do tempo confirmou que a sociedade desexaba ofrecerlle esta homenaxe a Quique. Di que dende o mesmo momento do pasamento sucedéronse diversas mostras de recoñecemento hacia Enrique. Di que quere agradecer á corporación a súa unanimidade neste acto; pensa que amosa a nobreza de tódolos compañeiros.

Quere resaltar de Enrique catro planes básicos: o seu traballo como axente forestal, o seu traballo na política durante 16 anos na oposición desta corporación, o seu papel relevante a nivel sindical defendendo a tódolos sectores con problemas, e un último pilar, o social, coa súa importante involucración, xa que fundou Arumes,

INMIL0720142 CIP 7/201400 - J. NRELO AL MU 2000146

3

CONCELLO DO CORGO

Retrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telef.: 982 302 100. Fax: 982 302 068

aínda que estaba nun segundo plano para non mezclar coa política, membro fundador do Centro de Estudos do Corgo e do Clube de Atletismo.

A continuación intervéñen Jesús Abuín, en representación do grupo do PSOE, xa que el coñeceu máis a Enrique que os compañeiros do seu grupo. Di que, brevemente, como resumo, diría de Casanova, como el o chamaba, que era unha persoa de esquerdas, coas cousas claras e coherentes. Di que no traballo municipal non facía falla nin plantearlle as cousas, xa sabías que podías contar con él. Engade que dende que un non está quedan os recordos, e para o PSOE hai un recordo de gratitude, gran valía e gran visión política.

Jesús Abuín pide se pode intervir o que foi concelleiro do PSOE no Corgo, Domingo Pérez Lidor.

O alcalde dálle a palabra e Domingo di que compartiu con Enrique oito anos na corporación. Definíralo como preocupado por Galicia, servicial, honrado en tódolos aspectos da súa vida e moi optimista, sempre cría que todo ía cambiar para mellor. Pensa que, salvando as distancias, era unha imaxe de Castela. Se these que dicir algo a modo de epitafio, diría amigo.

Toma a palabra Javier Vila quen pensa que xa case todo está dito polos compañeiros. El sentou ao seu carón 16 anos nesta sala de plenos e pensa que é un xustísimo merecedor deste título. Cre que era noble como político e que fora de aquí sempre había amizade e respecto. Era unha persoa con grandes crenzas políticas que vivía con profundidade. Opina que participou en grandes logros con outros políticos, por exemplo o PXOM do Corgo. Sabe que como profesional

INMIL0720142 CIP 7/201400 - J. NRELO AL MU 2000146

4

CONCELLO DO CORGO

Retrada N - VI, s/n - 27163 - O Corgo - LUGO - Telef.: 982 302 100. Fax: 982 302 068

se involucraaba moitísimo no seu traballo, ao igual que na vida municipal e iso di moito dunha persoa. Pensa que este título, que se concede por primeira vez neste concello, tiñao Quique sobradamente merecido. Da as grazas e participa á súa familia da súa gratitude e recordo.

De seguido intervéñen Marcos Trashorras quen di que Enrique foi para él ademais de compañeiro político, compañeiro de profesión e que sentía unha grande admiración por él. Di que hai 25 anos que traballou con él e conta que aos axentes forestais asígnaselles un número, e Quique tiña o número 1, era o axente número 1 e iso será sempre para el, o axente número 1. Di que tiña unha grande capacidade de liderazgo e cando el actuaba nun lume, este parecía máis pequeno. Explica que cando puido elixir destino, pediu ir para xunto de Enrique; de feito, o día que morreu el tiña que darlle o relevo. Desgraciadamente xa non puido ser.

Felipe intervéñen e di que brevemente quere dicir de Quique que sempre foi respectuoso coas outras opcións políticas; preocupado polo ben do Corgo e o ben de Galicia. Vivía os problemas do Corgo como seus, dando sempre tranquilidade. Finaliza dicindo que lle tiña moito aprecio, como compañeiro, e sobre todo como amigo.

Finalmente, o pleno, por unanimidade decide nomear a D. Enrique Casanova Sánchez como fillo adoptivo do Concello do Corgo.

Remata a sesión ás trece horas e vinte minutos, redactándose a presente acta. Deu fe.

INMIL0720142 CIP 7/201400 - J. NRELO AL MU 2000146

5

ANEXO VI: LEMBRANZA DE QUIQUE NOS MEDIOS

Muere un agente forestal cuando sofocaba un incendio en Lugo

El fallecido sufrió un infarto y sus compañeros culpan a las altas temperaturas y al estrés de los labores que realizaba

CRISTINA HOETE | Ourense | 27 JUN 2016 | 22:36 CEST

Archivado en: Gaceta | Infarto miocárdico | Provincia Lugo | Incendios forestales | Incendios | Enfermedades cardiovasculares | Galicia | Accidentes | España | Sucesos | Enfermedades

Un agente forestal murió ayer tarde mientras dirigía las operaciones para sofocar un incendio en el municipio de Guntín (Lugo), en la parroquia de Vilamaior de Negral. Aunque tanto la Consellería de Medio Rural como los compañeros del fallecido sostienen que la muerte le sobrevino por causas naturales, previsiblemente un infarto, el juez acudió a levantar el cadáver. José Enrique Casanova, concejal del Bloque Nacionalista Galego (BNG) en el Ayuntamiento de Corgo con experiencia en las tareas de extinción, falleció cuando el fuego, iniciado a las 13,27 horas, estaba ya prácticamente controlado.

La brigada forestal que dirigía Casanova sofocó las llamas, un conato que acabó arrasando apenas 0,28 hectáreas, en algo menos de tres horas, según confirma la Consellería de Medio Rural. Los compañeros del fallecido, representante de los trabajadores del sector forestal en el sindicato CIG, atribuyen el probable infarto a las altas temperaturas "junto al estrés de la coordinación de los numerosos incendios" que se registran estos días. "No es el primer agente forestal que sufre un infarto mientras trabaja contra el fuego ni será el último", lamentan los brigadistas.

El País dixital, 27 de xuño de 2015

64

MARCO LÓPEZ DE SAO EL PROGRESO

Necroloxía

Quique Casanova, un bo e xeneroso

Ao escribir este artigo sinto unha sensación agredida. A traxectoria de desobediencia a un amigo que non gustaba de gabarzas e moito menos públicas, pero a responsabilidade de honrar a un dos persoas máis significativas do Corgo a nivel social, político e forestal das últimas décadas e de espallar a súa loita para exemplo da cidadanía. Se algúns adxectivos permiten definir a súa traxectoria, eses serían a bondade e a sensibilidade, porque Enrique era un home da reducida estirpe dos bos e xenerosos, e porque ao longo da miña vida poucas persoas tiveron diante da talla humana do compañeiro que acabamos de perder. A maioría, el era a personificación da paz e a transparencia que a todos os que participamos na política se nos debe existir.

O día seguinte do seu pasamento, pero no 1936, inferíndolase nas urnas, e case dúas semanas máis tarde, o Estatuto de Galicia. Estou seguro de que se tivese a oportunidade de estar presente nun día da historia do país sería ese. Todo un pobo berrou clamorosamente os principios que el defendeu durante toda a súa vida. Unha xerada histórica para Galicia tristemente borrada, vinte días despois, polo levantamento franquista.

Porque a Quique movíase a xustiza social e a liberación do pobo galego. Dúas condicións que facían que a súa única casa política fose a do Bloque Nacionalista Ga-

lego. Unha xustiza social que pasou a ser toda unha obsesión desde o comezo da crise económica e o amor por un pobo, Galicia, que faía máis aló dos seus sinais identitarios e que se materializaba en todos e cada un dos seus cidadáns. El tiña moi claro que ambas cuestións nunca poderían ir separadas e que o benestar social só podería chegar n unha nación liberada.

Foi as votacións máis novas. Enrique era corquês. Conhecémoslo afixado no Val de Comedán, pola súa traxectoria política, non en van, encabezou as candidaturas do BNG do Corgo no 1999, no 2003 e no 2007, e colaborou activamente nas campañas do 2011 e 2015, nas que foi de segunda. En 16 anos de concelleiro foi unha oposición construtiva, facendo de intermediario útil coas institucións gobernadas polo BNG (Xunta e Deputación) para conseguir mellores condicións para o concello, traballando os problemas das veciñas e veciños ao pleno, votando sempre co Corgo por diante aínda que o resultado dese voto non fose electoralista, organizando actos informativos e participando nun ambiente de respecto e cordialidade entre a corporación que debería ser exportable a todas as cámaras de participación política. Ocalá o exemplo de Enrique sexa o espello no que nos miremos todos e todas neste mandato que comecemos.

Máis Quique non era un político «dos do ego subido». Sempre tiño

claro que era un pecho no taboleiro. Unha persoa discreta, humilde e traballadora pola causa. Nunca acaparou, nin amou cargos, todo o contrario! Traballou dun xeito incansable para redearse de xente nova que se decidise a tirar do carro cando as circunstancias o permitisen. Era don que intentaba por todos os medios que modera a berba as seus redos. Tamén o coñecemos como activista social na compañía da súa dona, Chelo Vázquez, xa que foi inspirador e mentes fundador da activa asociación cultural Arumes do Corgo, que cumpre no mes de outubro dez anos de vida, do Centro de Estudos do Corgo ou do club de atletismo Arumes-Area 10. Tamén escribiu na revista Corgo os seguintes artigos: 'Fórmulas de propiedade comunal dos montes do Corgo' (2010), 'A fervenza. Reserva da

biodiversa' (2012) e 'Pontes históricas do Corgo' (2013).

Pero a faceta que transcendeu dos límites xeográficos coñecemos foi a de asento forestal, unha vocación convertida en profesión na que deixou as súas faldas e a vida. Durante máis de catro décadas traballou con rigorosidade polos nosos montes e foi respectado exemplo para os seus compañeiros, sendo con maticuladas o claro significado da función pública.

É máis que obvio que Quique deixa un baleiro irremediábel na vida municipal do Corgo en moitos ámbitos, mais Enrique non era corquês, era de Rubiás, e a súa traxectoria debe ser unha referencia para todos e todas as que tivemos a sorte de nacer neste concello.

Marchou envolta na estreleira mentres o himno de Galicia ra-

chaba o respectuoso silencio de Rubiás. Tamén levou consigo un 'Sempre en Galicia', o seu libro de cabeceira e unha fonte limpa e clara na que bebemos os nacionalistas coa el. Varias persoas coincidimos en llelo o primeiro capítulo de Adro xa que este era un fragmento que definía a perfección a súa personalidade. Enrique tiña unha visión da realidade política profunda, rigorosa, honesta, global e sobre todo práctica, fóra do común. Non era nin un «larsante, nin un entallado», foi como dicio Castells, «un home de verdadeira fe nos ideais que practica e con coraxe para remediar as desvirtuacións do pobo».

Estimado Quique, como 'pai político', fuches un dos dous fieis lectores dos meus artigos semanais e polo tanto comentarista dos mesmos. Estou seguro que este non non sería do teu agrado, xiríste! Tíñamos como modesta homenaxe dúas compañeiras de partido, e pese a iso, amigo (nos tempos que corren, é importante aclaralo). Que a súa forza inextinguible sirva de guío para todas e todos os que te coñecemos e que quedamos orfandade. Se a morte non te roubara tan axiña estou seguro que non pedirías nin necrolóxicas, nin flores para o teu funeral, deixaríamnos, como bo mestre, traballo e máis traballo polo Corgo e por Galicia.

P.D. Por expreso desexo da súa viúva, gustaríame trasladar o agradecemento polo apoio ofrecido por centos e centos de persoas durante esta triste fin de semana.

MARCO LÓPEZ

COMPROBOS DE JULIO

Vence llama a la «unión» de las fuesas nacionalistas

► El portavoz del BNG intervino en Lugo en un acto del Día da Patria

DAVID LÓPEZ

LUGO. El portavoz nacional del BNG, Xavier Vence, tenció ayer, durante el acto conmemorativo del Día da Patria celebrado en la Plaza do Campo Castelo, que espera que el 25 de julio sea «a expresión de todo o nacionalismo unido para defender os intereses nacionais de Galicia».

Durante el acto, en el que tamén interviño Esther López, que es la responsable comarcal del BNG, Vence señaló que quíxese un Día da Patria «singular» y que permita que «toda a cidadanía que comparte esas aspiracións de Galicia como nación comparta a celebración ese día e sirva para expresar que Galicia existe, un vontade de seguir existindo e ten rotos por diante que os queremos afrontar con forza e unidade».

Ademais, el portavoz nacional del BNG cree que el 25 de julio servirá tamén «para facer balance do avance da conciencia nacional neste ano», un ano en el que destaca que «houbo vitorias como a dos preferentistas» y que «se conseguiron manter cousas pola Hula».

Por su parte, Esther López, responsable comarcal del BNG, expresó la «necesidade de facerse valer e sumar forzas para que Galicia seña tida en conta ali donde importa». Ademais, dedicó un emocionado recuento al recentemente fallecido Enrique Casanova, cónxime en O Corgo, «alguén que compartía con nós este proxecto», concluyó.

SECTOR LÁCTEO. Vence tamén criticó duramente las condiciones por las que está atravesando el sector lácteo gallego. «As políticas da Unión Europea e do Goberno central, coa submisión da Xunta,

están acalando cos nosos sectores produtivos, forzando o peche de montañas explotacións, extorsionando pola industria e polas cadeas

de distribución controladas polo capital madrileño e por grandes corporacións europeas», denunciou el portavoz nacionalista.

Necroloxías

A Xosé Enrique Casanova Sánchez

Meu querido padriño:

Alá onde queira que vaías, quero que saibas que non deixarás de ser a persoa que eras, unha das máis importantes da miña vida, porque para min eres 'o meu segundo pai'. Dábasme bos consellos, botábasme a bronca cando facía algo mal. Sempre con responsabilidade dicíamse o que si ou non debería facer. Fuches o que me levaches por primeira vez ao cine e quen me ensinou a conducir sentado no teu colo. Tirábasme dos mofletes e sempre te facía rir coas his-

torias do meu traballo.

Alá onde queira que vaías non deixes de aconsellarme e de regañarme como facías sempre. Prométoche que de agora en adiante serei mellor persoa e coidarei moito de todos.

Nunca te olvidarei, padriño. Querote moitísimo.

P.D.: Isto non é un adeus, é un ata pronto, JULIO MANUEL CASANOVA LAMEIRO

AGRADECIMENTO. A familia do finado José Núñez Maques (q.e.p.d.), ante a imposibilidade material de contestar ás numerosas testemuñas de pésame, agradece por este medio a asistencia aos actos de funeral e enterro celebrados onte, día 8, en Aspay

El Progreso, 19 de xullo de 2015

El Progreso, 9 de xullo de 2015

Bloque

O Corgo

outubro 2015

Quique Casanova na lembranza!

Cando se cumpran cinco meses do falecemento do compañeiro Xosé Henrique Casanova Sánchez, o BNG do Corgo quere compartir coa veciñanza uns pequenos apuntamentos biográficos coa fin de que servan de exemplo para as futuras xeracións. Se algúns adxectivos permiten definir a traxectoria de Casanova, eses serían a bondade e a xenerosidade. A maiores, el foi a personificación da pureza e a transparencia que a todos e todas as que participamos en política se nos debe existir.

O día seguinte do seu falecemento, pero no 1936, referendábase nos urnas, e case dun xeito unánime, o Estatuto de Galicia. Estamos seguros de que se tivese a oportunidade de estar presente nun día da historia do país sería ese. Todo un pobo berrando clamorosamente os principios que el defendeu

durante toda a súa vida. Unha xornada histórica para Galicia trémemece borrada, vinte días despois, polo levantamento franquista.

Porque a Quique movían a xustiza social e a liberación do pobo galego. Dúas coordenadas que facían que a súa única casa política fose a do Bloque Nacionalista Galego. Unha xustiza social que pasou a ser toda unha obsesión dende o comezo da crise económica e o amor por un pobo, Galicia, que a máis aló dos seus sinais identitarios e que se materializaba en todos e cada un dos seus cidadáns. El súa maior claridade que ambas cuestións nunca poderían ir separadas e que o benestar social só podería chegar nunha nación liberada.

Para as xeracións máis novas, Henrique era corgués. Coñecémolo afixado ao Val de Gornáiz, pola súa traxectoria política, non en van, encabezou as candidaturas do BNG do Corgo en 1999, no 2003 e no 2007, e colaborou activamente nas campañas do 2011 e 2015 nas que foi de segundo. En 18 anos de concelleiro fixo unha oposición construtiva, facendo de intermediario entre as institucións gobernadas polo BNG (Xunta e Deputación) para conseguir melloras importantes para o concello (polígono industrial, centro de día, traídas, prazas, arranxo de antigos espazos...). trasladando os problemas da veciñanza ao pleno, votando sempre co Corgo por diante, aínda que o resultado dese voto non fose electoralista, organizando actos informativos e participando nun ambiente de respecto e cordialidade entre a corporación que debería ser exportable a todas as cámaras de participación política. Oual o exemplo de Henrique sexa o espeño no que nos miramos todas e todos nesta lexislatura que comeza!

Máis Quique non era un político "dos do ago subido". Sempre cívico claro que era un poñer no taboleiro. Unha persoa discreta, humilde e traballadora pola causa. Nunca apañados, nin ansiosos cargos, todo o contrario! Traballou dun xeito incansable para coñecer de xente nova que se decidise a tirar

do carro cando as circunstancias o permitían. Era das que intentaba por todos os medios que medrara a herba ao seu redor. Tamén o coñecemos como activista social na campaña da súa dona, Chela Viqueira, xa que foi inspirador e membro fundador da actúa Asociación Cultural Animes do Corgo, que cumpriu no mes de outubro dos anos de vida, do Centro de Estudos do Corgo ou do Club de Atletismo Animes. Área 10.A Carrerá Popular Animes do Corgo, dende a sétima edición (celebrada este 25 de outubro) pasou a denominarse "Memorial Quique Casanova" como homenaxe a un dos membros máis activos. Tamén incluída na revista Corgo os seguintes artigos: "Fórmulas de propiedade comunal dos montes do Corgo" (2010), "A heranza. Reserva de biosfera" (2012) e "Pontes históricas do Corgo" (2013).

Pero a faceta que transcendeu dos límites xeográficos corgués foi a de Acente Forestal, unha vocación convertida en profesión na que deixou os seus folgos e a vida. Durante máis de catro décadas traballou con rigorosidade polos nosos montes e foi respectado exemplo para os seus compañeiros sendo con máisculas o claro significado da función pública.

Pero hai moitas facetas máis polas que Casanova era coñecido, non só no noso concello, senón en toda a comarca de Lugo. A súa vida contiñuouse sempre na defensa da clase traballadora polo que a súa presenza e a súa participación no único sindicato nacionalista, a CIG, foi máis que salientable e proba d'iso é a homenaxe que o sindicato e os compañeiros de Medio Rural lle farán no Monte de Santa Cruz da Retorta (Guntín) o día 7 de novembro de 2015 saída desde o Picato ás 12 h. Non sería doado resumir unha vida tan comprometida como a de Quique. Participou en asociacións que traballan con máis desfavorecidos, foi accionista fundador do único medio de comunicación en papel integralmente en galego como é o Semor Galiza, foi un firme defensor do sector agrario e en xeral da lingua e da cultura do país.

El máis que obvio que Quique deixara un baleiro irreparable na vida municipal do Corgo en moitos ámbitos, mais Henrique non era corgués, era de Rubiá, e a súa traxectoria debe ser unha referencia para quen tivemos a sorte de nacer neste concello.

Marchou envolto na estrela mentres o himno de Galicia rachaba o respectivo silencio de Rubiá. Tamén levou consigo un Sempre en Galicia, o seu libro de cabeceira e unha fonte limpa e clara na que bebemos os nacionalistas coma el. Varias persoas coincidiron en lerlle o primeiro capítulo do Adro, xa que era un fragmento que definía a perfección a súa personalidade. Henrique tiña unha visión da realidade política profunda, rigorosa, realista, global e sobre todo práctica, fóra do común. Non era nin un "farsante, nin un cotadío", foi como dicía Casela, "un home de verdadeira fe nos ideais que predica e con coñecemento para remediar as desventuras do pobo".

Guntín acoge hoy un homenaje en recuerdo al concejal corgués Enrique Casanova

REDACCIÓN

* provincia@elprogreso.es

LUGO. La figura del concejal corgués Enrique Casanova, que falleció a finales del pasado mes de junio cuando participaba en la extinción de un incendio forestal en Guntín, será hoy motivo de un homenaje, que tendrá lugar en el monte de Santa Cruz da Retorta, donde se levantará un monolito en su memoria.

Los participantes saldrán de O Picato a las 12.00 horas para desplazarse al lugar del homenaje. Finalizado el acto se celebrará una comida, que tendrá un precio de 15 euros por persona. Los interesados pueden apuntarse en los teléfonos 609.05.32.13, 629.66.64.74 o 617.08.13.73.

El Progreso, 7 de novembro de 2015

Un ano sen Quique

A QUELA CALOROSA tándem de xuño. Quíque volvéa a ser dos primeiros en chegar ao lume. Coñecía perfectamente o terreo, coma toda a área forestal da que era responsable e sabía coma ningún da importancia dunha rápida extinción (eo para o monte e para a seguridade de toda a xente implicada). Non era un gran lume, de comezo, pero a experiencia dicíalle que esa definición podía variar no transcurso do mesmo. A tensión dende que oia unha alarma, xunto cos venciños dunha persoa que coñecía o monte dende neno, facía de Quique unha persoa eficaz e dilixente nos traballos de extinción. No traballo de recoñecemento e coordinación outra alarma soou no seu peito. Un vello coñecemento volvíala a petar a porta; teño coñecemento ao instante mais non dou tempo. Marchou sen dicir un chío, mais na súa curta vida falou

TRIBUNA POLÍTICA

MARIO OUTERO

moito e claro!

O vindeiro luns, 27 de xuño, cumprese un ano do falecemento do corgués de adopción Quique Casanova. Marchou discretamente, silenciando a súa personalidade, loitando polo noso monte, un dos seus grandes compromisos. Pero fíxoo antes de tempo por desidia da administración. Hábíaa anos que levaba pedindo estar fóra da primeira liña dos lumes. Os medios sóbían que un segundo infante sería terribel, como se demostrou, nos últimos informes facilitados

descombellaban a gran tensión e o esforzo que require a extinción dos incendios forestais. Nunca entendeu a negativa da administración (ou si), pero o seu sentido de responsabilidade facía que lume tras lume volviera a dar todo como se o que estivese ardeando fose unha extensión do seu corpo!

Non fíxoo un dos mellores axentes forestais de Galicia, nin o fíxo un amigo, un marido ou un fillo, foi moito máis. A grandeza dunha persoa débese e pódese albeitar en vida, sempre que esta sexa o suficientemente loriga (que non foi), pero tamén se pode avaliar trala súa morte medindo o baleiro existente material e afectivamente. E ese espazo no caso de Enrique era tan inmenso coma a súa nación, Galicia!

É precisamente cando se cumpre un ano do seu pasamento un bo momento para ver se as puga-

das que deixan coas súas botas de monte foron o suficientemente profundas por todos os viciños que percorreu. E efectivamente a intensa auga deste longo inverno non as deu borrado e as poceiras coa súa silueta amosaron, finis espellos, que as súas camiñadas non foron en balde. Diciamos na súa neoroloxía que Quique foca un home solidario e implicado, sendo un sindicalista comprometido non só co sector do monte, como delegado sindical, senón con toda a clase obrera en xeral e un político xeneroso, coherente e honrado, firme nos seus ideais e implicado co seu territorio. Foi, a maiores, un gran activista social promotor de asociacións de distinta índole para traballar pola nosa lingua, a nosa cultura, o deporte de base, o medio ambiente e en definitiva a cohesión social da súa contorna.

O baleiro que deixou en todos os ámbitos foi inmensurable e os

afectos xerados, enormes. Trala súa morte puídemos asistir a numerosos actos de homenaxe como foi a inmediata declaración de tres días de luto oficial nun emotivo plenario, a asistencia masiva aos actos de velorio e funeral, a concentración dos seus compañeiros, o mesmo día do enterro, diante da sede da Xunta de Galicia tanto en Lugo como en Compostela, a homenaxe realizada no monte onde morreu pola CIG e os compañeiros do sector forestal coa plantación de árbores autóctonas e un monolito que xa hoxe ten dúas placas ou o recoñecemento do Animes que renomeou a súa carrerá popular como "Memorial Quique Casanova". Mais non rematou aí, o día 3 de xuño ás 12 da mañá, o BNG faralle unha homenaxe no monte da Retorta e no mes de setembro está previsto que se faga un gran acto de recoñecemento no seu concello de adopción, O Corgo.

GALIZIA A FORZA QUE NO

ASEN INFOR

xoves, 5 de ás 21:00 Centro So O CORGO

Acostará Bieito Lobe Secretario de Organo

Traballo do BNG no C

Proceso aberto de caru Galiza para el Eleccio

Necroloxías

Enrique Casanova

Querido Quique:
Xa hai un ano que non estás ao noso carón, e sabes ben que te botamos de menos. Alí quedaron as nosas xuntanzas en Cemeán, as longas sobremesas no Entroido, San Xoán ou polo Santiago. Lembra aquela vez que tirastes as botellas pola ventá? Aquelas tolerías facían das reunións familiares uns momentos inesquecibéis para

todos os que te apreciamos.

Fuches xeneroso, a máis non poder! Non había favor que non cumpriras e sempre cun sorriso e sen pedir nada a cambio. Fiel aos teus ideais e non aceptabas as inxustizas. O teu carácter era digno de recordar, serio, pero ao mesmo tempo bromista. «Vefía, nena, fai unha tortilla que veñen os susos e haberá que darlles algo de comer, ou?». «E hoxe non hai callos para xantar?».

Os días da leña, dos toxos ou das patacas en Ambreixo xa non son o mesmo sen ti; faltanos esa persoa sempre disposta a axudar e botar unha man, sempre coa funda do traballo e cun oído posto na emisora por se había algún incendio preto de onde estabas. Os avós xa non teñen a quen preguntarlle cando teñen dúbidas sobre o monte, e o marido, xeriro, cuñado e tío que sempre quixemos non volverá cantarnos con ese fervor característico teu esas cancións populares galegas acompañadas de fortes golpes na mesa, que poñían a Chelo tan nerviosa por se rompía algo, pero que ao mesmo tempo enchíana de ledicia.

Fúcheste moi cedo, fúcheste sen pedirmos permiso, porque se o fixeras non cho daríamos. Aínda quedaban moitos momentos por vivir xuntos. Porén, todo aquel tempo que compartiches coa túa familia, porque malia ser política, tratáchesnos como do teu mesmo sangue, sempre quedarán nos nosos recordos, e ten por seguro que seguiremos encargándonos de transmitir todas aquelas cousas que nos ensinaches ás futuras xeracións.

Aí, Quique! cantas veces lle dixeches a Cruz e a Alberto que apuraran as súas vodas porque só tiñas uns zapatos de festa e non las comprar outros, e non che fixeron caso, e de feito, tiveches que empregar aqueles zapatos unha última vez, na túa despedida.

Non poderás saber se o Álex

acabará por arbitrar en Primeira División, ou que destino lle agarda a Alba como mestra. Nin como Mateo e Lucas asisten ao seu primeiro día de colexio, nin como dirán as súas primeiras verbas en galego, pero tranquilo, xa haberá alguén que lles fregue a carniña co seu bigote como ti adoitabas facerlle aos teus sobriños. Aquel neno pequeno moreniño que che levou as arras na túa voda está agora cunha barba de meses e exercendo de pai responsábel sen deixar de ser o alma máter do grupo de whatsapp. Deberías estar aquí compartindo estes momentos coa túa familia, pero ás veces o destino é un pouco caprichoso, mais ten por seguro que estarás presente en cada momento das nosas vidas.

A partir de agora, na nosa andaina por estes lares vainsos faltará un cantinante experto. Non obstante, dende onde queira que esteas sabemoos que sempre nos estarás coidando, acompañado coa túa faria na boca e coa bandeira de Caliza sempre presente.

Non é un ata nunca, é un ata logo.

A túa familia, nos bos momentos e nos non tan bos, sempre unidos, sempre... OS AGRADECIDOS

Necroloxía

Lembrando a Quique

Non había presa de que te foras, non estabamos preparados para estar sen ti, e non me queda tempo suficiente para aprender a vivir sen ti, sen a túa presenza, sen a túa bondade, sen a túa xenerosidade. Porque ti deixaches unha pegada moi importante, non pasaches desapercibido aínda que o intentaras cada día, porque eras o máis discreto do mundo, nunca quixeches ser protagonista de nada e sin sabelo fuches de todo e de todos, da familia, das amizades, dos compañeiros/as de traballo e da política, e para min eras e es imprescindible. A túa lembranza segue alimentando a miña alma, hoxe e para sempre. Agora toca lembrar o teu pasamento, valorar a túa persoa, o teu compromiso co país, a túa esperanza de que esta sociedade ía cambiar e fa mellorar o benestar da humanidade. Pero non estás e todo se fai costa arriba. Hei seguir loitando no teu nome polos teus ideais, por ti espero estar á altura. Eu en ti, ti en min, sempre.

Quero agradecer publicamente a todas as entidades, colectivos, persoas individuais polo recoñecemento, admiración e cariño que expresan continuamente pola súa persoa, CHELO

El Progreso, 1 de xullo de 2016

O Corgo gaba o legado dun «bo e xeneroso»

► Enrique Casanova foi nomeado a título póstumo Fillo Adoptivo nun pleno no que compañeiros de corporación e veciños loaron o seu traballo polo pobo. En Marián dedicáronlle unha praza

PAULO RODRÍGUEZ
O CORGÓ. «Un home bo, sensíbel, íntegro, comprometido... Un amigo». Así resumiu entre a corporación do Corgo, por boca do alcalde, José Antonio Ferreira, os méritos para ser nomeado Fillo Adoptivo do xa desaparecido Enrique Casanova, que este se converte na primeira persoa coa súa distinción no concello.

Tuas palabras foron un sentimento común entre a xente que ategre o salón de plenos para seguir o acto no que se oficializou este recoñecemento a título póstu-

mo. Así, sucedéronse os eloxios das súas compañías do BNG, de intelixencia doutra cor política, de amigos e de veciños, múltiples intervencións que seguían emocionadas e agradecidas a súa vida. Chelo Vázquez, con outros familiares.

Tralas palabras de Ferreira, quen lamentou que ese traballo «sempre en beneficio do concello» de Casanova «se truncase tráteme

hoxe hai 13 meses», co seu falecemento, morreu o representante María Ostina, veciño do BNG, quen recordou, como proba da pegada que deixou o homenaxeado, todos os actos que se lle dedicaron desde aquela, facendo hincapié en promovidors, con modestia e sen publicidade, por algúns veciños.

Foi Ostina quen falou máis polo inicio da traxectoria de Enrique Casanova, Quique para os amigos. Recordou os seus 15 anos de mil do BNG, o seu labor sindical na CIG, o seu traballo de axente forestal e o seu papel decisivo na fundación de Amigos do Corgo e do Centro de Estudos do Corgo.

Tamén falou o concelleiro José Jesús Salas, do PSOE, quen destacou que «sempre saldas que

podías contar con el en iniciativas vantaxosas para o concello». Javier Vila, de DUC, quen fíxese fincapié na súa «modestia», que na gabata Outeiro, e Marcos Tralero, do PP, tamén axente forestal, quen destacou a súa «capacidade de lidador», demostrada na extinción dunha humza que cando el chegaba parecían moitos pequenos. Durante o pleno, Chelo Vázquez recibiu de alcalde unha placa como recordo do nomenamento.

HOMENAXE EN MARIÁN. A este acto institucional seguílle outra

homenaxe, promovida polos veciños de Marián e ao que se uniron a veciñata nacional do BNG, Ana Perini.

Tiús celebrábase unha comida con preto de 200 persoas, desfilábase na praza dende máis de milha placa co seu nome, e o do homenaxeado, como agradecemento aos promotores que sacan aliñados en prol dos veciños.

A continuación, logo de intervir representantes das entidades organizadoras, os escritores Toño Nariño e Marcia Campos dedicáronlle amílos textos a Enrique Casanova e ao seu hirmán galego como peche dunha xornada que demostrou que o seu legado segue vivo.

El Progreso, 2 de outubro de 2016

El Progreso, 2 de xullo de 2016

02-10-2016

As vidas non se improvisan cando responden a uns principios

Enrique Casanova ou a lealdade ao país

Valorar★★★★★(21)

■ MARICA CAMPO

Escribo isto a véspera da homenaxe que o concello do Corgo lle vai render ao compañeiro do Bloque Enrique Casanova, axente forestal falecido inesperadamente hai pouco máis dun ano, mentres traballaba sufocando un incendio. Hónrase honrándoo unha corporación que, por unanimidade, o nomeará Fillo Adoptivo e lle dedicará unha praza en actos previstos para o sábado, día 1 de outubro.

Quique, como era coñecido polos veciños, amigos e compañeiros, foi o prototipo do loitador incansábel polo país a través do seu traballo e da súa militancia no nacionalismo. Iso quixen reflectir nun poema que acabo de facer na súa memoria e que lerei nun recital que terá lugar pola tarde.

As vidas non se improvisan cando responden a uns principios. Dito doutro xeito e respectando a evolución de cadaquén - faltaría máis -, a coherencia coas ideas que profesamos ou dicimos profesar é a mellor fe de vida cando acontece a morte. Vivir, seguir a ruta trazada polos ideais, ou deambular tras ideas e intereses cruzados.

Quique foi, sobre todas as cousas, un home leal no máis amplo sentido da palabra. O seu traballo político, a súa defensa da natureza, da nosa lingua e cultura, do asociacionismo e da xustiza social, non foron cousa dun día, senón unha loita sostida ao longo do tempo. Por iso segue vivo nas inquedanzas que o moveron e nos afectos que provocou coa súa bonhomía. Iso é o que fica despois de todo. Unha herdanza que non podemos desbaldir e que nos anima a seguir as súas pegadas.

Permitome finalizar esta breve recordanza co devandito poema:

A Enrique Casanova, *In memoriam*

Semella que o destino é marcharmos sen volta,
chorarmos aos que amamos, sentir como se afunde
baixo os pés toda a terra, ser hóspedes da sombra,
habitarmos a ausencia coma unha casa grande.

Mais a ausencia ten fendas polas que a vida filtra
toda a luz cando a verten, torrenciais, as estrelas
a rodar coma bágoas acendendo as campias.

Fáltanos e non faltas á hora en punto sempre
de dicirmos Galiza sen vender a palabra.
Fáltanos e non faltas no amor á Natureza,
nos bosques e nos ríos que querías espellos.
Fáltanos e non faltas nesta loita irmandiña,
a derrubar as torres do odio e o desprezo
cara a nós, cara ao noso, para erguer o edificio
do país que soñamos co seu lugar no mundo.
Fáltanos e non faltas na mirada de Chelo,
onde a mirada túa foi esplendor e festa.
Fáltanos e non faltas porque mente quen diga
que a morte sempre mata. Xamais morre quen arde
na memoria e nos quenta contra o inverno dos días.
Enrique, compañeiro, irmán na amarga patria,
o teu recordo vivo florece como as rosas.

Terra e Tempo dixital, 2 de outubro de 2016